

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

7/2016
Červenec

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF**

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, M. Benda B.A.,
Ing. Bc. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. Hana Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 28. 7. 2016
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

M. Benda, B. A., Ing. Bc. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Bc. Hana Nováková, Mgr. M. Tichá,
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám červencové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle informace o nejnovějších odborných člancích, knihách a jiných informačních zdrojích vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete dva přehledové články, první nese název „Dopady výsledků referenda o vystoupení Velké Británie z EU na kurz libry a na finanční trhy“ a věnuje se události, které v poslední době odborný tisk věnoval nebyvalý prostor. Pozornost je v tomto případě soustředěna na komentáře k možnému vývoji kurzu libry, uvedeny jsou subjekty, kterým propad libry prospěl či prospěje a kterým naopak uškodí. Text dále přibližuje předpokládané reakce centrální bank, vliv události na britský export a všimá si rovněž dopadu na kurz eura a vývoj měnových kurzů zemí střední Evropy.

Druhý článek pod názvem „Brazilská politická a ekonomická realita: Hra o trůny a Dům z karet?“ shrnuje četné komentáře k současné situaci, v níž se nachází Brazílie. Komentáře se věnují pestré škále faktorů, jež stojí za neutěšenou brazilskou ekonomickou realitou, jejich pozornosti neušla rostoucí nezaměstnanost, rychlý růst veřejného zadlužení, rychlé tempo inflace, rostoucí podíl nesplacených úvěrů domácností i firem, rozsáhlé korupční aféry, propad cen komodit, složitý daňový systém Brazílie, ale i problémy s nadcházejícím pořadatelstvím letních olympijských her.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda

vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Na portálu Otevřená data Ministerstva financí ČR jsou nově aktualizovány a podstatně rozšířeny údaje z Centrálního registru administrativních budov (CRAB). Nyní lze dohledat např. přehled provozních výdajů a příjmů za jednotlivé objekty:

<http://data.mfcr.cz/>

Kromě otevřených dat zveřejnilo Ministerstvo financí i zdrojové kódy aplikace Supervisor, a to pod licencí GNU GPLv3, která umožňuje použití aplikace jinými státními organizacemi i veřejností. V procesu zapojování je aktuálně dalších pět ministerstev.

Dopady brexitu na kurz libry a finanční trhy

K přehledovému textu v tomto čísle doporučujeme Vaší pozornosti ještě tyto aktuální články:

International investors will conclude the pound is cheap

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:LYIH6OUYxhUJ:http://www.ft.com/cms/s/o/f13fbd02-477b-1e6-8d68-72e921e86ab.html%2BInternational+investors+will+conclude+the+pound+is+cheap&rls=com.microsoft:cs&hl=cs&ct=clnk>

Bank of England překvapila. Úroky zmrazila napriek neistote

<http://noviny.mfcr.cz/news/2016/07/15/j136a05b.htm>

Pound buoyed at start of testing week

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:AdABooXHwZEJ:http://www.ft.com/cms/s/o/13ef225c-4cf4-1e6-88c5-db83e98a590a.html%2BPound+buoyed+at+start+of+testing+week&rls=com.microsoft:cs&hl=cs&ct=clnk>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 25. 6. 2016 – 25. 7. 2016 se tentokrát věnuje tématu:

Výběr mýta

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématům..... 5

Dopady výsledků referenda o vystoupení Velké Británie z EU na kurz libry a na finanční trhy 5

Brazilská politická a ekonomická realita: Hra o trůny a Dům z karet? 8

Dokumentace českého a zahraničního tisku..... 13

Daně..... 13

Ekonomické vědy. Ekonomie 17

Finance. Bankovníctví. Měnový systém 18

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny..... 24

Informatika. Počítače 27

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace 28

Obchod. Cla. Mezinárodní finance 28

Podnik a podnikání..... 30

Pojišťovnictví. Sociální péče..... 31

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství 31

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé 32

Právo..... 34

Statistika. Demografie. Sociologie..... 36

Účetnictví 37

Veřejná správa..... 38

Veřejné finance. Rozpočet 39

Zemědělství 42

Životní prostředí..... 43

Ostatní..... 43

Přehled nových knih.....47

Dopady výsledků referenda o vystoupení Velké Británie z EU na kurz libry a na finanční trhy

Ing. Bc. Taťána Dudáčková

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Bezprostředně po zveřejnění výsledků červnového referenda Velké Británie došlo k největšímu oslabení britské libry vůči dolaru za posledních 30 let. Příčinou výrazného propadu kurzu bylo očekávání opačného výsledku referenda na finančních trzích. Ve středu 6. července se kurz libry vůči dolaru snížil pod úroveň 1,30 amerických dolarů¹. Podle některých odborníků je libra nyní vnímána jako rizikové aktivum a mohla by depreciovat až na úroveň 1,15 dolarů za libru.

Těsně před spuštěním referenda vyšel ve Financial Times dne 22. 6. článek, který komentoval případné dopady vítězství zastánců brexitu na britskou měnu. V článku *Sterling and Brexit: the lessons from past crashes*² jsou očekávané důsledky vystoupení srovnávány se situací v roce 1992 (kdy byla Velká Británie po útoku na libru a tlaku na devalvaci nucena opustit Evropský mechanismus směnných kurzů) a s dalšími depreciacemi libry v nedávné historii. K výraznějšímu oslabení libry došlo od roku 1975 vícekrát – např. v letech 1981 (během recese) a 2008 (během finanční krize). I když bylo tehdy oslabení původně vnímáno negativně, postupně se ukázalo, že devalvace ekonomice nakonec pomohla. Blitz dále cituje několik investorů, podle kterých by výrazné krátkodobé oslabení bylo přirozenou reakcí trhů, dlouhodobý vývoj kurzu bude nicméně záviset na tom, jak se proces opouštění Evropské unie bude vyvíjet.

Stručný přehled subjektů, kterým propad libry prospěl či prospěje a kterým naopak uškodí, uvádí Roger Blitz v článku *Winners and losers from the pound's fall*³. Oslabení je dobrou zprávou pro britské vývozce, cestovní ruch, investiční fondy i největší firmy se sídlem v Británii obchodující na londýnské burze. Mezi poraženými Blitz zmiňuje britskou ekonomiku jako celek (oslabení libry sice prospěje čistému vývozu, poškodí ale důvěru v ekonomiku), banky, malé podniky, spotřebitele benzínu, stavební firmy i japonský jen, euro a další měny.

Pravděpodobné kroky významnějších centrálních bank (centrální banky Japonska, Číny, Velké Británie, Evropské centrální banky a Fedu) v reakci na výsledky referenda a vývoj kurzu libry vůči dolaru jsou shrnuty v článku *Brexit – how will central banks respond?*⁴. Očekává se, že britská centrální banka (Bank of England) i přes riziko inflace sníží úrokové sazby a také že spustí další vlnu kvantitativního uvolňování. Fed, který v loňském roce začal utahovat měnovou politiku, nebude mít zatím potřebu vzhledem k apreciaci dolaru zvyšovat úrokové sazby. Dále se očekává, že Evropská centrální banka zvýší kvantitativní uvolňování nebo ještě více sníží úrokové sazby (brexit by mohl oslabit ožívování evropské ekonomiky). Guvernér Evropské centrální banky Mario Draghi opakovaně poukazuje na nutnost strukturálních reforem, strukturální reformy ale bude obtížné prosadit. V mnoha zemích eurozóny se blíží volby a řada vlád má pouze slabý mandát. Japonský jen v reakci na brexit prudce posílil, japonská centrální banka na svém zasedání na konci července proto pravděpodobně ještě více uvolní měnovou politiku. Čínská národní banka na brexit již zareagovala (přizpůsobila fixní kurz juanu nejvíce od roku 2010), a to i přes to, že se Čína v současné době potýká se svými vlastními problémy (zpomalující se tempo růstu, přechod na tržní ekonomiku, aj.).

Týden po vyhlášení výsledků referenda (v pátek 1. července) byla situace na akciových trzích poměrně klidná, vývoj na trzích s dluhopisy byl ale dramatictější, jak upozorňuje Dave Sherlock v článku

¹ MACKENZIE, Michael. Pound plumbs 31-year low as Brexit impact bites. In: *FT.com*. Last updated: July 6, 2016 5:22 pm [cit. 2016-07-07]. Dostupné z: <http://www.ft.com/cms/s/0/f6652d82-434b-11e6-b22f-79eb4891c97d.html>

² BLITZ, Roger. Sterling and Brexit: the lessons from past crashes. In: *FT.com* [online]. Last updated: June 22, 2016 12:44 pm [cit. 2016-07-01]. Dostupné z: <http://on.ft.com/28OU4aR>

³ BLITZ, Roger. Winners and losers from the pound's fall. In: *FT.com* [online]. June 28, 2016 1:43 pm [cit. 2016-07-01]. Dostupné z: <http://on.ft.com/28Yh5Ti>

⁴ TOPLENSKY, Rochelle a HUNTER, Michael. Brexit – how will central banks respond? In: *FT.com* [online]. Last updated: June 29, 2016 12:07 pm [cit. 2016-07-01]. Dostupné z: <http://on.ft.com/28ZZ0Er>

Stocks march on in wake of Brexit vote⁵. Ve Velké Británii, v USA i v dalších zemích klesá výnosnost vládních dluhopisů. Zatímco dříve byly vládní dluhopisy se zápornou výnosností raritou, v současné době je objem těchto dluhopisů ve světě roven 11,7 bilionům dolarů (přičemž jen v posledním měsíci se zvýšil o 1,3 bilionu). Na to poukazuje Gillian Tett v článku **Watch the interest outlook shift following Brexit vote**⁶. Podle autorky brexit zvýraznil obavy investorů, že západní svět čeká trvalejší hospodářská stagnace. Výnosy se budou dále snižovat a investoři budou sahat po rizikovějších aktivech, centrální banky pravděpodobně budou pokračovat s kvantitativním uvolňováním (i přesto, že jeho pozitivní účinky na hospodářský růst stále nebyly potvrzeny). Nízké či záporné úrokové sazby navíc zvyšují nerovnosti v rámci populace (zvyšují hodnotu majetku, který obvykle vlastní bohatší část populace, jako např. nemovitostí či akcií), což jen podpoří vzestup populistických stran a politickou nestabilitu.

Možnost spuštění kvantitativního uvolňování v brzké době ve Velké Británii kritizuje Andrew Sentance, bývalý člen Výboru pro měnovou politiku Bank of England. V článku **Brexit uncertainty calls for stable monetary policy**⁷ upozorňuje, že zatím není jisté, jak výsledky referenda ovlivní britskou ekonomiku, ať už v krátkém nebo dlouhém období. Krátkodobě vzrostla nejistota, v dlouhém období je možné, že brexit ovlivní obchod a investice, je ale příliš brzo na přesnější hodnocení dopadů. Účinky kvantitativního uvolňování v době současné nejistoty jsou sporné, měnová politika by nyní měla spíše podpořit hospodářskou stabilitu.

V článku **The euro struggles to escape Brexit shadow**⁸ shrnuje Roger Blitz dopady brexitu na společnou evropskou měnu. V reakci na brexit totiž oslabilo také euro. Podle autora obvykle investoři euru věří (měna úspěšně přestála několik krizí), výsledky referenda ale vyvolávají další obavy z politické nestability uvnitř Evropské unie, a to i přesto, že Velká Británie není členem eurozóny.

Stejný autor také hodnotí vývoj měnových kurzů zemí střední Evropy (Polska, Maďarska a České republiky) v článku **Central and eastern European currencies suffer Brexit blues**⁹. Zlotý, forint, i česká koruna po oznámení výsledků referenda vůči dolaru také oslabilo. Toto oslabení může být sice krátkodobou záležitostí, zemím střední Evropy (zejména Polsku) by ale uškodilo, pokud by se britská ekonomika dostala do recese (klesl by dovoz do Velké Británie).

Z pohledu ekonomické teorie je devalvace (depreciace) měny v delším období prospěšná pro ekonomiku domácí země (zvyšuje čistý export). V krátkém období ale může dojít k opačnému jevu v situaci, kdy poptávka po dovozu a vývozu není cenově elastická (viz tzv. „J-křivka zahraničního obchodu“)¹⁰. K tomu, zda pokles kurzu libry vůči dolaru skutečně podpoří britský vývoz, se vyjadřuje několik ekonomů a investorů v krátkém příspěvku **Will the drop in sterling boost UK exports?**¹¹. Většina oslovených expertů se zatím přiklání k tomu, že pozitivní účinky depreciace libry nelze považovat za zaručené. Například Neville Hill se domnívá, že vývozy v oblasti průmyslu a služeb nejsou příliš cenově elastické. Podle Charlieho Robertsona budou vývozci bojovat se slabší poptávkou ve většině rozvojových zemí i v Evropě. Další odborník – Luke Bartholomew – je skeptický vůči tomu, že by měl vzrůst vývoz za situace, kdy není jisté, zda bude mít Velká Británie i nadále přístup na jednotný trh. Jiní ekonomové (např. Neil Mellor nebo Aurelija Augulyte) jsou ale spíše optimističtější.

⁵SHELLOCK, Dave. Stocks march on in wake of Brexit vote. In: *FT.com* [online]. Last updated: July 1, 2016 9:03 pm [cit. 2016-07-04]. Dostupné z: <http://on.ft.com/29f0f8l>

⁶TETT, Gillian. Watch the interest rate outlook shift following Brexit vote. In: *FT.com* [online]. June 30, 2016 6:50 pm [cit. 2016-07-04]. Dostupné z: <http://on.ft.com/29d0VLz>

⁷SENTANCE, Andrew. Brexit uncertainty calls for stable monetary policy. In: *FT.com* [online]. July 3, 2016 3:40 pm [cit. 2016-07-04]. Dostupné z: <http://on.ft.com/29iqazX>

⁸BLITZ, Roger. The euro struggles to escape Brexit shadow. In: *FT.com* [online]. June 27, 2016 11:48 am [cit. 2016-07-01]. Dostupné z: <http://on.ft.com/29iicAd>

⁹BLITZ, Roger. Central and eastern European currencies suffer Brexit blues. In: *FT.com* [online]. June 27, 2016 2:58 pm [cit. 2016-07-01]. Dostupné z: <http://on.ft.com/29iqeZy>

¹⁰HOLMAN, Robert. Dodatek 2: Marshall-Lernerova podmínka. In: *Makroekonomie: středně pokročilý kurz*. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 148-150. ISBN 80-7179-764-2.

¹¹Will the drop in sterling boost UK exports? In: *FT.com* [online]. June 29, 2016 [cit. 2016-07-01]. Dostupné z: <http://on.ft.com/29erNbD>

Je zřejmé, že výsledky referenda o setrvání Velké Británie v EU jsou zatím příliš čerstvé na to, aby bylo možné se pouštět do hlubších hodnocení. V článku byly přiblíženy dopady výsledků referenda na finanční trhy a kurz libry, vliv na reálnou ekonomiku bude nicméně záviset na více faktorech, zejména na tom, jaké podmínky vystoupení a jaké budoucí vztahy budou mezi Británií a Evropskou unií vyjednány.

Brazilská politická a ekonomická realita: Hra o trůny a Dům z karet?

Ing. Bc. Daniel Kný

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Zatímco tvůrci televizních seriálů Hra o trůny a Dům z karet, které bezesporu spojuje nepříliš lichotivý pohled na moc a politiku, přišli na jaře tohoto roku s jejich novými řadami, potýkal se a dosud se potýká letošní pořadatel olympijských her hned s několika paralelními krizemi, jejichž závažnost a dopady dokáže jen málokdo odhadnout. Na jaké reálné ekonomické a politické problémy poukazuje v nadsázce naznačená metafora?

Brazílie čelí své historicky nejzávažnější zaznamenané recesi doprovázené rostoucí nezaměstnaností, rychlým růstem veřejného zadlužení, rostoucím podílem nesplacených úvěrů domácností a firem, donedávna prudkým znehodnocováním měny a zrychlujícím tempem inflace. V článku „*Brazil inflation at 12-year high compounds economic crisis*“¹ jsou citována slova Alberta Ramose (ředitele pro latinskoamerický výzkum u Goldman Sachs), jenž označuje situaci v Brazílii za ošklivou recesi doprovázenou zrychlující inflací, což, jak tvrdí, je horší než obávaná stagflace. Neutěšeně působí taktéž politická situace vzhledem k probíhajícímu impeachmentu proti prezidentce Dilmě Rousseffové, kterou prozatím dočasně ve funkci nahradil viceprezident Michel Temer. V článku „*The triple crises that face Brazil's new leader*“² považují Financial Times za pravděpodobné, že prezidentka bude skutečně odsouzena a s konečnou platností odstavena od moci. Paralelně a v souvislosti s ekonomickou a politickou krizí probíhá také vyšetřování korupčních skandálů, jež zasahují nejvyšší patra brazilské politiky i jejího byznysu. Samantha Pearson v textu „*Prosecutors tackle Brazil's 'other' corruption probe*“³ poukazuje na vyšetřování, jež nebyla natolik mediálně podchycena jako prozatím nejvýbušnější kauza státní ropné společnosti Petrobras. Zároveň Brazílie musí čelit zdravotnické krizi v souvislosti s virem zika a zvládnout náročnou organizaci letních olympijských her v Rio de Janeiru i s ohledem na bezpečnostní rizika včetně velké kriminality ve městě.

Zmiňována je celá řada faktorů, které stojí za neutěšenou brazilskou realitou. V článku „*Corruption, economic crisis and impeachment*“⁴ deník Financial Times označuje za společného jmenovatele brazilských potíží korupci. Do skandálu kolem Petrobrasu jsou zapleteni nejen jeho bývalí manažeři a dodavatelé (stavební firmy), ale také vysoce postavení politici.⁵ V rámci úplatkového schématu Zelotes jsou zase žalobci přesvědčeni o účasti více než sedmdesáti brazilských firem, bank a nadnárodních společností na dlouhodobém uplácení úředníků, kteří jim umožňovali snižovat daňové odvody či se jim zcela vyhnout, což stát připravilo nejméně o 5,5 mld. dolarů. Kromě obvinění či dokonce odsouzení významných brazilských byznysmenů očekávají prokurátoři v rámci této kauzy brzy dostatek důkazů k obvinění nejdéle sloužícího ministra financí v brazilské historii Guido Mantegy.⁶ Ačkoliv prezidentka Rousseffová (z levicové Strany pracujících - PT) stála před svým zvolením v čele ropné společnosti a na jejího stranického kolegu, bývalého prezidenta a mentora Luize Ignácia Lulu da Silvu

¹ WHEATLEY, Jonathan. Brazil inflation at 12-year high compounds economic crisis. In: *FT.com* [online]. November 19, 2015, 7:17 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/b2ee44f2-8eca-11e5-a549-b89a1dfede9b#myft:list:page>.

² FINANCIAL TIMES. The triple crises that face Brazil's new leader. In: *FT.com* [online]. May 12, 2016, 1:30 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/50b4b77a-182d-11e6-b197-a4af20d5575e#myft:list:page>.

³ PEARSON, Samantha. Prosecutors tackle Brazil's 'other' corruption probe. In: *FT.com* [online]. June 22, 2016, 1:47 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/ffc52688-349c-11e6-bda0-04585c31b153#myft:list:page>.

⁴ FINANCIAL TIMES. Corruption, economic crisis and impeachment. In: *FT.com* [online]. December 4, 2015, 8:10 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/ec086668-99ed-11e5-9228-87e603d47bdc#myft:list:page>.

⁵ Viz MARRIAGE, Madison; LEAHY, Joe. Norwegian pension fund dumps Petrobras over corruption. In: *FT.com* [online]. June 23, 2016, 8:30 am [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/25e82226-37cb-11e6-9a05-82a9b15a8ee7#myft:list:page>.

⁶ Viz poznámku 3.

padá stín účasti v kauze Petrobras,⁷ čelí ona sama obvinění poněkud jiného druhu. Pokusila se podle něj různými operacemi manipulovat s čísly ve státním rozpočtu tak, aby mohla zvýšit vládní výdaje před prezidentskými volbami v roce 2014, což v řadě komentářů (mj. „*Brazil prepares for the drama of impeachment*“⁸ a „*Attempted impeachment of Dilma Rousseff turns messy*“⁹) autoři považují spíše za technickou záležitost sloužící jako zástupný důvod pro odvolání rekordně nepopulární (a v řadě ohledů neúspěšné) prezidentky. Navíc i viceprezident Temer (ze Strany brazilského demokratického hnutí – PMDB) čelí obdobným obviněním a strůjce procesu impeachmentu, předseda dolní komory brazilského Kongresu (a další v řadě na funkci prezidenta, pokud by i Temer musel odstoupit) Eduardo Cunha je obviňován ještě ze závažnějších trestných činů praní špinavých peněz a přijímání úplatků od Petrobrasu. Podobnému obvinění čelí rovněž předseda Senátu Renan Calheiros – další potenciální prezidentský kandidát v řadě.¹⁰ Rousseffová a její příznivci obviňují viceprezidenta Temera a další iniciátory kvůli jejich podpoře impeachmentu z pokusu o převrat. Velká část zákonodárců napříč politickými stranami je navíc podle odhadu Transparency International rovněž zapletena do korupčních skandálů.

Dalším faktorem stojícím za současnou brazilskou krizí je propad cen komodit, zejména ropy v minulých letech. Na vině jsou podle některých komentářů také složitý daňový systém podporující mj. výše nastíněné korupční prostředí a příliš nákladný systém penzí i složitě pracovní právo. Problém pro brazilskou ekonomiku představuje vedle toho zadlužení veřejného i soukromého sektoru z minulých let prosperity. Jak uvádí Joe Leahy v článku „*Brazil's political class fiddles as the country burns*“,¹¹ nepůsobí veřejný dluh ve výši 66% v porovnání s řadou vyspělých zemí nikterak dramaticky, avšak je nezbytné vzít v potaz vysoké náklady, jež pro brazilskou ekonomiku tento dluh znamená vzhledem k vysokým úrokovým sazbám.¹² Velké ratingové agentury navíc v souvislosti s krizí zhoršily hodnocení brazilské úvěruschopnosti.¹³ Některé komentáře také zmiňují fragmentovanost a těžkopádnost brazilské prezidentské demokracie, kde se rozhodování v Kongresu účastní okolo třiceti politických stran.¹⁴

Nadcházející olympiáda by mohla být vnímána jako šance pro podporu hospodářství v době recese. Joe Leahy v článku „*The olympic effect will not save Brazil's workers from recession*“¹⁵ však upozorňuje na skutečnost, že většina z pracovních míst souvisejících s pořádáním olympijských her je pouze dočasná, a jakmile olympiáda skončí, zmizí i tato místa, což se může projevit v ještě vyšší míře nezaměstnanosti oproti současnému stavu. V textu „*Brazil's Olympic costs running 51% over budget*,

⁷ Viz LEAHY, Joe. Dilma Rousseff, Brazil's warrior president under fire. In: *FT.com* [online]. April 1, 2016, 8:07 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/95fb3f84-f686-11e5-803c-d27c7117d132#myft:list:page>.

⁸ FINANCIAL TIMES. Brazil prepares for the drama of impeachment. In: *FT.com* [online]. April 15, 2016, 7:05 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/36ba7be6-02f9-11e6-af1d-c47326021344#myft:list:page>.

⁹ RATHBONE, John Paul. Attempted impeachment of Dilma Rousseff turns messy. In: *FT.com* [online]. April 13, 2016, 12:10 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/051c1cac-0150-11e6-ac98-3c15a1aa2e62#myft:list:page>.

¹⁰ Viz FINANCIAL TIMES. Brazil's terrible fall from economic grace. In: *FT.com* [online]. September 13, 2015, 6:36 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/fa56a932-5875-11e5-a28b-50226830d644#myft:list:page>.

¹¹ LEAHY, Joe. Brazil's political class fiddles as the country burns. In: *FT.com* [online]. December 3, 2015, 2:50 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/921fdaf2-9982-11e5-bdda-9f13f99fa654#myft:list:page>.

¹² Viz také FINANCIAL TIMES. Brazil bankruptcy shows up bad debt dynamics. In: *FT.com* [online]. June 23, 2016, 7:46 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/17bd7ffa-3944-11e6-9a05-82a9b15a8ee7#myft:list:page>.

¹³ Viz PEARSON, Samantha. Brazilian bankruptcies create opportunities for debt investors. In: *FT.com* [online]. June 30, 2016, 9:45 am [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/9107daea-3e03-11e6-9f2c-36b487ebd80a#myft:list:page>.

¹⁴ Viz poznámku 2.

¹⁵ LEAHY, Joe. The olympic effect will not save Brazil's workers from recession. In: *FT.com* [online]. July 12, 2016, 3:36 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/03e8e16c-474b-11e6-8d68-72e9211e86ab#myft:list:page>.

report warns¹⁶ jsou rozebírány závěry studie Oxfordské univerzity, v níž jsou zkoumány výdaje na 15 letních a 15 zimních olympijských her. Ačkoliv výzkumníci přicházejí se zjištěním, že olympiáda v Rio de Janeiro překročí plánovaný rozpočet o 51 %, jedná se ve srovnání s dalšími olympijskými hrami ještě o poměrně dobrý výsledek. V každém případě se však pořádání olympijských her ukazuje jako nejdražší a nejriskantnější investice, kterou se může město rozhodnout učinit. Vedle toho hostující stát Rio de Janeiro čelí finanční krizi, která omezuje jeho schopnost vyplácet mzdy mj. policistům. Aby nedošlo k „potenciálně kalamitní bezpečnostní situaci v průběhu her“, požádalo Rio o finanční pomoc od zadlužené federální vlády, která mu ji poskytla. Oxfordská studie konstatuje, že vlády pořádající olympijské hry a Mezinárodní olympijský výbor nejsou transparentní ohledně jejich skutečných nákladů a překročení příslušných rozpočtů. Organizační výbor pro OH v Riu 2016 se vymezil proti závěrům zmíněné studie a byla zveřejněna čísla, která poukazují na skutečnost, že plánovaný rozpočet je dodržován. Skeptický ohledně ekonomické výhodnosti pořádání olympijských her je dále komentář Tima Harforda „**How do you make the Olympics pay? Fudge the figures.**“¹⁷ Jeho argumentace spočívá v tom, že hostující město může očekávat příjmy pouze ve výši 4 mld. dolarů a zároveň by mělo počítat s náklady nad 10 mld. dolarů, což představuje jasnou garanci ztráty. Zároveň uvádí, že rigorózní studie zjišťují přinejlepším velmi mírný efekt přelévání pořádání OH do hospodářství, a zdůrazňuje, že je třeba brát v potaz substituční efekt (výdaje na OH mohou vytěsnit výdaje na jiné místní zajímavosti) a riziko vylidnění města, kdy se mu turisté mohou paradoxně v průběhu konání her vyhýbat.

Spíše než v konání olympijských her řada komentátorů vidí naději v jiných řešeních současné komplikované hospodářské situace v Brazílii. Vedle toho několik dat z posledních měsíců poskytuje důvody k opatrnému optimismu. Joe Leahy v článku „**Faint economic pulse detected through Brazil's political turmoil**“¹⁸ poukazuje na příznivě klesající tendenci v inflačních očekáváních, klesající náklady na práci, snižující se deficit běžného účtu platební bilance v souvislosti se znehodnocením brazilské měny reálu, jehož kurz však již v letošním roce posiluje. Ode dna se odráží také průmyslová produkce a maloobchodní tržby.¹⁹ Jude Webber v článku „**IMF says Brazil resilience bodes well for recovery post-crises**“²⁰ shrnuje optimistický pohled Mezinárodního měnového fondu na budoucí hospodářský vývoj v Brazílii vzhledem k tomu, že se podařilo zabránit úprku zahraničních investorů a země bez ohledu na ekonomickou a politickou krizi stále přitahuje velké objemy přímých zahraničních investic. Navíc Brazílie disponuje slušnými devizovými rezervami a zdravým finančním sektorem. Co se týče výkyvů na finančních trzích spjatých s rozhodnutím britských voličů opustit EU a dopadů na brazilskou ekonomiku, nehodnotí je analytici nikterak dramaticky. Článek „**Brazilian real: the new Teflon kid?**“²¹ poukazuje na rychlé zotavení brazilské měny po ztrátách způsobených ohlášením výsledků referenda. V průběhu letošního roku dokonce reál posiloval nejvíce ze všech hlavních světových měn. Trhy již po hlasování o brexitu neočekávají zvyšování úrokových sazeb v USA, přičemž další pravděpodobné uvolnění měnové politiky vyspělých zemí (v reakci na brexit) opět přitahuje pozornost investorů hledajících vyšší výnosy směrem k Brazílii s vysokými úrokovými sazbami. Brexit tak podle Blitzova a Leahyho článku „**Emerging markets focus on dollar amid Brexit**

¹⁶ LEAHY, Joe. Brazil's Olympic costs running 51% over budget, report warns. In: *FT.com* [online]. July 7, 2016, 2:23 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/ef122cb6-43d6-11e6-864d-01c0167ff470#myft:list:page>.

¹⁷ HARFORD, Tim. How do you make the Olympics pay? Fudge the figures. In: *FT.com* [online]. June 24, 2016, 11:43 am [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/be5f9884-37ff-11e6-a780-b48ed7b6126f#myft:list:page>.

¹⁸ LEAHY, Joe. Faint economic pulse detected through Brazil's political turmoil. In: *FT.com* [online]. May 2, 2016, 1:33 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/30ddf334-0df7-11e6-b41f-0beb7e589515#myft:list:page>.

¹⁹ Viz poznámku 21.

²⁰ WEBBER, Jude. IMF says Brazil resilience bodes well for recovery post-crises. In: *FT.com* [online]. April 27, 2016, 11:39 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/0b496460-0cb1-11e6-9cd4-2be898308be3#myft:list:page>.

²¹ YUK, Pan Kwan. Brazilian real: the new Teflon kid?. In: *FT.com* [online]. June 29, 2016, 7:50 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/27e67a82-faa4-3c03-8b8d-9141ac9a3d4d#myft:list:page>.

*turmoil*²² dává brazilské ekonomice více času vyrovnat se s probíhající recesí, přičemž rozvíjející se trhy obecně zůstávají navázány na trendy v USA a Číně spíše než ve Spojeném království. Pan Kwan Yuk pak v článku „*Ashmore: Fleeing Brexit? Buy EM bonds!*“²³ cituje doporučení různých investorů ukládat peníze do dluhopisů rozvíjejících se zemí vzhledem k tomu, že se zvyšuje politická a ekonomická nejistota v rozvinutých státech. Raval a Sanderson dále v textu „*Oil leads robust gains for commodity prices this year*“²⁴ poukazují zejména na letošní růst cen ropy i dalších komodit, což je bezesporu trend prospívající brazilské ekonomice, jež právě z velké části závisí na jejich exportu.

Řada autorů se věnuje institucionální dimenzi brazilské krize. Richard Lapper v článku „*Chronic institutional weakness holds Brazil back*“²⁵ s využitím žebříčků konkurenceschopnosti kritizuje slabou brazilskou infrastrukturu, přebujelou byrokracii i nezodpovědné politické elity. Zároveň však oceňuje, že na rozdíl od některých jiných rozvíjejících se zemí Brazílie začíná řešit korupční praktiky, což se ukazuje např. v kauze kolem Petrobrasu. Lee Aston pak ve svém článku „*Brazilian institutions have responded well to political crisis*“²⁶ pozitivně hodnotí nejen práci úřadu dohlížejícího nad federálním rozpočtem, soudů, federální policie a žalobců, ale i dodržování institucionálních a ústavních pravidel v souvislosti s procesem impeachmentu. Významným úspěchem podle něj je, že třicet let od konce diktatury není brazilská demokracie v sázce a pro Latinskou Ameriku typické puče, vojenské převraty a násilí jsou víceméně konsensuálně odmítány.

Komentátoři se shodují, že Brazílie musí přijmout podstatné strukturální reformy, aby získala důvěru investorů a vymanila se ze současné recese. Je třeba zjednodušit brazilské pracovní právo²⁷, otevřít Brazílii světu na základě omezení protekcionistických opatření, reformovat nadstandardně štědrý penzijní systém a omezit další (sociální) výdaje.²⁸ Budoucí vývoj do značné míry závisí na tom, zda se na reformách dokáže shodnout rozhádaná politická elita. Trhy prozatím pozitivně reagují na nahrazení Rousseffové viceprezidentem Temerem a nepřejí si její návrat do funkce. Leahy v článku „*Brazil plans budget freeze for up to 20 years*“²⁹ rozebírá plán Temerova ministra financí Henriquea Meirellese na schválení ambiciózního ústavního dodatku, jenž by zmrazil rozpočtové výdaje a od něhož si Meirelles slibuje výrazné snížení nejistoty ohledně brazilských veřejných financí jako klíčové příčiny současné hluboké recese. V textu „*Brazil to formally enshrine central bank's autonomy*“³⁰ je přiblížen další ústavní dodatek, který navrhuje Temerova vláda. Ta chce poprvé formálně zakotvit autonomii centrální banky, což by mělo posílit její kredibilitu na trhu díky omezení vnímání její náchylnosti podléhat politickým zásahům.

Krátce po jmenování nové vlády přišel Michel Temer o jednoho ze svých ministrů kvůli obvinění z korupce. Sám Temer musí čelit podobným obviněním a jeho obliba u brazilské veřejnosti je jen o

²² BLITZ, Roger; LEAHY, Joe. Emerging markets focus on dollar amid Brexit turmoil. In: *FT.com* [online]. July 6, 2016, 7:08 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/b246facc-433c-11e6-9b66-0712b3873ae1#myft:list:page>.

²³ YUK, Pan Kwan. Ashmore: Fleeing Brexit? Buy EM bonds!. In: *FT.com* [online]. June 27, 2016, 9:24 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/5dc53b3a-994a-358a-9ede-56974b45cfaa#myft:list:page>.

²⁴ RAVAL, Anjli; SANDERSON, Henry. Oil leads robust gains for commodity prices this year. In: *FT.com* [online]. June 30, 2016, 6:55 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/63be9fa4-3eb9-11e6-9f2c-36b487ebd80a#myft:list:page>.

²⁵ LAPPER, Richard. Chronic institutional weakness holds Brazil back. In: *FT.com* [online]. March 26, 2015, 12:48 am [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/5bf0f4f2-b2ce-11e4-a058-00144feab7de#myft:list:page>.

²⁶ ASTON, Lee. Brazilian institutions have responded well to political crisis. In: *FT.com* [online]. November 15, 2015, 5:18 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/81986ede-8a22-11e5-90de-f44762bf9896#myft:list:page>.

²⁷ Viz poznámku 15.

²⁸ Viz poznámku 20.

²⁹ LEAHY, Joe. Brazil plans budget freeze for up to 20 years. In: *FT.com* [online]. June 19, 2016, 5:27 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/af6a6ed8-34dc-11e6-8825-ef265530038e#myft:list:page>.

³⁰ LEAHY, Joe; PEARSON, Samantha. Brazil to formally enshrine central bank's autonomy. In: *FT.com* [online]. July 13, 2016, 5:35 am [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/ff464df6-4895-11e6-ab7c-840b4062e27c#myft:list:page>.

něco málo vyšší než u Dilmy Rousseffové. Komentáře však prozatím neidentifikují žádné snahy pravděpodobného prezidenta o ovlivňování vyšetřovaných korupčních kauz.³¹ Ačkoliv brazilská politika vnějšímu pozorovateli skutečně připomíná některé scény ze Hry o trůny či Domu z karet, v řadě situací příslušná metafora nesedí. Jejím velkým přínosem je poukaz na vztah mezi ekonomickým úpadkem společnosti a politickou neodpovědností elit, avšak vykreslení jednotlivých postav dává divákovi jen slabé vodítko, kdo stojí na jeho straně.

³¹ Viz RATHBONE, John Paul. Brazil finds silver-lining in Petrobras probe. In: *FT.com* [online]. May 24, 2016, 7:09 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/98bbe828-21c8-11e6-9d4d-c11776a5124d#myft:list:page> a LEAHY, Joe. Brazil's Temer defiant in face of bribe claims. In: *FT.com* [online]. June 16, 2016, 7:03 pm [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <https://next.ft.com/content/d053a650-3374-11e6-ad39-3fee5ffe5b5b#myft:list:page>.

Daně

Jürgen Scholz, Robert Claßen

Bestimmung des Lieferzeitpunkts bei Konsignationslagern : Rechtsprechungssynopse im Abgleich mit der Finanzverwaltungsauffassung

Určení okamžiku dodání u konsignačních skladů : jurisdikční synopse v porovnání s názorem finanční správy

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 65, (2016) Nr. 11, S. 420-427

Problematika vnitroujního obchodu se zbožím prostřednictvím konsignačních skladů z hlediska vyměrování DPH. Kromě Německa používají všechny státy EU zjednodušenou zdaňovací proceduru, která nerozlišuje mezi momentem uskladnění zboží a převzetím zákazníkem. Pro dodávající podniky z toho tak neplyne povinnost registrovat se v cílové zemi a daňová povinnost přechází zcela na zákazníka. Protože ale Německo se neúčastní této praxe fiktivního přenesení dispoziční moci na zákazníka již v okamžiku uskladnění, mohou vznikat sporné situace. Německým dodavatelům například nemusí finanční úřad státu EU, který užívá zjednodušenou proceduru a na jehož území se nachází skladovací prostory, udělit identifikační číslo plátce DPH, čímž dodavatelé nebudou moci uplatnit srážku DPH na vstupu. Především ale dodavatelé z jiných států EU užívající německé sklady mohou vznášet žalobu na německé finanční úřady za nepřiměřené daňové náklady, a to zvláště v případech, kdy je koncový odběratel zboží předem znám. V takových případech vynesly německé finanční soudy v roce 2015 tři rozsudky, ve kterých vždy daly za pravdu dotčeným zahraničním firmám. Autoři článku proto doporučují, aby německé finanční úřady alespoň s ohledem na tyto judikáty ve svém rozhodování rozlišovaly konsignační sklady na konsignační sklady "v užším pojetí" a na sklady "call off", u nichž je odběratel znám již před uskladněním zboží. - Pozn.

Zdeněk Morávek

Bezúplatné příjmy z pohledu veřejně prospěšných poplatníků

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 5, s. 19-22

Charakteristika bezúplatných příjmů poplatníků vymezených v § 17a zákona o daních z příjmů a osvobození těchto příjmů za splnění stanovených podmínek od daně. Autor upozorňuje, že od r. 2014 jsou bezúplatné příjmy předmětem daně z příjmů, nikoliv daně dědické a darovací, jak tomu bylo dříve. V praxi veřejně prospěšných poplatníků se vyskytují nejčastěji zejména příjmy z darování, upravené v § 2055 odst. 1 nového občanského zákoníku. Dalším titulem pro použití bezúplatného plnění tak, aby se jednalo o příjem osvobozený od daně, je kapitálové dovybavení (dle pokynu GFŘ D-22). Autor také zdůrazňuje, že se veřejně prospěšný poplatník může rozhodnout, že osvobození daru neuplatní, důvodem by byla možnost uplatnění souvisejících nákladů jako daňově uznatelných. -- Viz také příspěvek Bezúplatné příjmy v zákoně o daních z příjmů v čas. Daně a právo v praxi, č. 6/2016, s. 15-23.

Václav Benda

DPH při pořízení automobilu z jiného členského státu

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 5, s. 15-18

V první části autor shrnuje obecná pravidla pro přiznávání daně při pořízení zboží z jiného členského státu EU dle zákona o DPH a zdůrazňuje, že od 1.1.2016 je třeba předepsané údaje o pořízení zboží uvádět v části A.2 kontrolního hlášení. Dále seznamuje s postupem v případě, kdy je automobil novým dopravním prostředkem, i v případě, kdy definici nového dopravního prostředku nesplňuje. Informuje také, jak se pořízení automobilu přiznává v daňovém přiznání a v kontrolním hlášení. Problematiku ilustruje na příkladech.

Stanislav Kouba

Evidence tržeb v České republice. (část 3.)

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 22-23

Příspěvek představuje a popisuje základní fungování evidence tržeb dle schváleného zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb. V této části se zaměřuje na účinnost zákona, přechodné režimy dle § 37 a podrobněji rozebírá jednotlivé fáze zavádění evidence tržeb na základě přechodných ustanovení (první fáze pro hotely a restaurace od 1.12.2016 do 28.2.2017; druhá fáze nově pro maloobchod a velkoobchod od

1.3.2017 do 28.2.2018; třetí a čtvrtá fáze od 1.3.2018 s výjimkou pro vybraná řemesla). Přináší také opravy předchozích dílů článku a upozorňuje na existenci webové stránky finanční správy www.e-trzby.cz. - Pozn. -- Pokračování z č. 1/2016.

Pavel Matějka

Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH. (3.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 12, s. 8-14

Další díl série článků o problémech při vyplňování přiznání k dani z přidané hodnoty v ČR. Tato část je věnována tématům pořízení nebo přemístění zboží z jiného členského státu, pořízení zboží z jiného členského státu formou tzv. třístranného obchodu a pořízení nového a "ojetého" dopravního prostředku plátcem od osoby registrované k dani v jiném členském státě. Tato zdanitelná plnění se vykazují na řádku 3, případně ř. 4, daňového přiznání k DPH. Témata jsou ilustrována příklady praktických postupů. - Pozn.

Zdeněk Burda

Nad judikaturou k zahájení daňové kontroly

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 6, s. 49-56

Výběr z rozsudků správních soudů je věnován oblasti zahajování daňových kontrol, nejprve s ohledem na určení správného data v souvislosti s otázkou daňové prekluze či možností podat dodatečné daňové přiznání. Autor dále komentuje judikáty týkající se zákonnosti zahájení kontroly za "nové" období, když ze stejných důvodů probíhá soudní řízení u "starého" období; zahájení opakované daňové kontroly verusus obnova řízení; zahájení kontroly navazující na postup k odstranění pochybností; rozdílného názoru na okamžik překlopení postupu k odstranění pochybností do daňové kontroly. -- K tématu viz také stejnojmenný článek v čas. Daně a právo v praxi č. 7/2010, s. 53-61. -- Dokončení příspěvku viz <http://www.danarionline.cz>.

Christoph Spengel, Ina Meier

Niedrigverzinsung und Unternehmensbesteuerung

Nízké zúročení a zdanění podniků

Finanz-Rundschau, Jg. 2016, Nr. 11, S. 496-502

Článek popisuje na příkladě Německa dopady prostředí nízkých úrokových sazeb v EU na výši zdanitelných zisků a daňovou zátěž podniků. Příspěvek se také zaměřuje na atraktivnost jednotlivých stimulů daňové optimalizace a na míru odúročení pasiv v obchodní a daňové bilanci. Autoři konstatují, že při nízkých úrocích za každých 100 peněžních jednotek ušetřených nákladů vzroste daňová zátěž podnikům o 26,33 peněžních jednotek. Za takových podmínek tak pro nadnárodní koncerny ztrácí na významu financování svých dceřiných společností v zemích s vyšší daňovou zátěží prostřednictvím cizího kapitálu. Na významu rovněž ztrácí efekty plynoucí z periodizace mimořádných daňových odpisů v prvním roce nákupu statků určených pro podnikání, jež umožňuje německý zákon o dani z příjmu. Tato situace by mohla usnadnit prosazení návrhu směrnice Evropské komise z roku 2011 o společném konsolidovaném korporátním základu daně. Na druhé straně se ovšem zvětšují odchylky diskontace pasiv v obchodní a daňové bilanci podniků zejména ve vztahu k podnikovým penězím zaměstnanců. Při pokračování nízkých úroků a za stávající výše závazků zaměstnavatelů za vyplácené penze tak podnikům vzniká skrytá daňová zátěž do budoucna. - Pozn. -- K tématu nízkých úrokových sazeb a jejich vlivu na daňovou zátěž pro německé firmy viz také články na s. 485-496 a 503-507.

Eva Sedláková

Podnikání ve společnosti z hlediska daně z příjmů. (část 2.)

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 9-13

Nový občanský zákoník počínaje r. 2014 nahradil institut sdružení bez právní subjektivity titulem společnost, smlouva o společnosti je upravena § 2716 až 2746 tohoto zákona. V této části článku autorka za pomoci řady příkladů dokládá daňové aspekty podnikání ve společnosti týkající se vybraných daňových výdajů společníků společnosti, ukončení činnosti ve společnosti (zánik členství společníka) a zániku společnosti.

Václav Benda

Režim přenesení daňové povinnosti na příjemce plnění v roce 2016

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 2-5

Článek přináší shrnutí vývoje právní úpravy režimu přenesení daňové povinnosti na příjemce zdanitelného plnění v ČR a připomíná novelizaci rozšiřující okruh plnění, na která se vztahuje tento režim v rámci jeho dočasného použití (nařízení č. 11/2016 Sb., kterým se novelizuje prováděcí nařízení vlády č. 361/2014 Sb.). Autor poté charakterizuje obecná pravidla režimu přenesení daňové povinnosti dle § 92a zákona o DPH i trvalé použití tohoto režimu (dokumentováno příkladem při dodání stavby). Následně se věnuje režimům dočasného používání principu přenesení daňové povinnosti (dokumentováno příkladem použití režimu ve vazbě na hodnotový limit a při dodání elektřiny obchodníkovi) a tzv. mechanismu rychlé reakce v návaznosti na směrnici Rady č. 2013/42/EU.

Václav Benda

Sankce za neplnění povinností podle zákona o DPH v roce 2016

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 12, s. 23-28

Převážná většina postihů za porušení ustanovení zákona o DPH je zakotvena v daňovém řádu č. 280/2009 Sb., s výjimkou postihu za porušení povinností souvisejících s kontrolními hlášeními, která musí plátcí podávat s účinností od 1.1.2016. V článku je nejprve uveden základní přehled sankcí za porušení zákona o DPH vyplývajících z daňového řádu: pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy, pokuta za opoždění tvrzení daně, penále z částky doměřené daně a úrok z prodlení. Návazně jsou vymezeny sankce za porušení povinností souvisejících s podáváním kontrolního hlášení, které jsou uvedeny přímo v zákoně o DPH, včetně možností jejich prominutí navrhovaných v novele zákona o DPH (projednávané v souvislosti s přijetím celního řádu jako tisk č. 717).

Markus Adick

Steuerstrafrechtliche Erwägungen zu den "Panama-Papers"

Daňově trestněprávní úvahy k "Panama Papers"

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 21, S. 1214-1217

Příspěvek se pokouší poskytnout předběžné odpovědi na otázku, jaké možnosti nabízí německý trestní řád pro stíhání, případně sebeudání (Seblstanzeige) podílníků offshorových firem, jejichž jména vyšla najevo v souvislosti s aférou "Panama Papers". Ohledně uplatnitelnosti důkazů v celé aféře autor podotýká, že zpřístupnění údajů kanceláře Mossack & Fonseca se věcně nijak neliší od nákupu datových nosičů s důkazy o daňových únicích, který praktikuje německá finanční správa. Německé soudy by proto měly bez dalšího otálení přihlížet k datům z "Panama Papers" dokládajícím skutky trestněprávní povahy. - Pozn.

Jan Tecl, Jana Tepperová

Určení daňové rezidence fyzických osob v kontextu českých a mezinárodních předpisů

Daně a finance, Sv. 24, (2016) č. 1, s. 22-30

Určení daňové rezidence je zásadním prvkem současné koncepce koordinace zdanění příjmů na mezinárodní úrovni. Jediná daňová rezidence poplatníka je podstatná nejen jako řešení primárního konfliktu duální daňové rezidence, ale je zásadní i pro následnou aplikaci pravidel smluv a konečnou aplikaci metod o zamezení dvojímu zdanění. Článek se věnuje stanovení daňové rezidence fyzických osob při aplikaci národní legislativy i smluv o zamezení dvojímu zdanění, resp. s ohledem na úpravu v modelové smlouvě OECD, a to se zaměřením na českou daňovou úpravu v porovnání s úpravou ve vybraných státech (Slovensko, Polsko, Německo). Stěžejní body stanovení daňové rezidence jsou komentovány i s ohledem na výklady státní správy a relevantní judikaturu. - Pozn.

Alena Kohoutková

Úroky z nadměrných odpočtů u daně z přidané hodnoty

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 24-27

Úvaha o některých relevantních skutečnostech spojených s problematikou úroků z nadměrných odpočtů DPH. Autorka se domnívá, že při současném posuzování vzniku nároku na úrok z nadměrných odpočtů je nedostatečně zohledněn a zmiňován způsob dokazování při správě daní. Upozorňuje také na dva nově používané instrumenty související s dokazováním - kontrolní hlášení a elektronickou evidenci tržeb - a analyzuje otázky unesení důkazního břemene ze strany daňového subjektu i následného

přechodu důkazního břemene mezi daňovým subjektem a správcem daně. Zdůrazňuje, že jak po zahájení postupu k odstranění pochybností, tak po zahájení daňové kontroly je to daňový subjekt, kdo zásadním způsobem ovlivní čas, který uplyne do zjištění, zda unesl důkazní břemeno či nikoliv. Nárok na úrok by dle mínění autorky měl být automaticky přiznán v případě, kdy bylo prodlení způsobeno nezákonným postupem správce daně. Dále předkládá dosavadní výsledky řešení tohoto problému ve formě změny § 254a daňového řádu s účinností od 1.1.2015 a řešení ze strany judikatury NSS a SDEU (případ Kordárna, případ Kovožber a usnesení NSS čj. 1 Afs 183/2014-37). - Pozn.

Michal Tuláček

Vybrané ústavněprávní aspekty daní a jejich uchopení v judikatuře a praxi

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 6, s. 2-6

Zdanění představuje legitimní zájem státu na zajištění prostředků na chod věcí veřejných a dle autora přistupuje Ústavní soud k přezkumu obsahu daní velmi zdrženlivě. Příspěvek rozebírá právní úpravu daní a poplatků v Listině základních práv a svobod, seznamuje s úpravou neakcesorické rovnosti, akcesorické rovnosti a rdousícího efektu daně a s pravou a nepravou retroaktivitou. V tomto kontextu se zaměřuje na otázky rovnosti daní a na časové působení daňových zákonů. Dále poukazuje na specifika správy daní a na okruhy problémů spojených s elektronickým podáním v předepsaném formátu a struktuře. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 17, (2016) č. 7-8

Sleva na studenta - zdanění studentských příjmů (s. 3-5); Zaměstnávání cizinců podle modrých a zaměstnaneckých karet - změny (s. 6-8); Zálohy poplatníků na daně z příjmů (s. 18-22); Stravenky versus stravné (s. 23-26); DPH u telekomunikačních služeb (s. 28-31); DPH při dodání obilovin a technických plodin - dle novely č. 360/2014 Sb. (s. 32-36); Přechod z daňové evidence na vedení účetnictví (s. 55-57); Vyvlastňovací řízení - dle zákona č. 184/2006 Sb. (s. 83-87); Zneužití obchodních informací zaměstnancem: předávání zakázek zaměstnavatele konkurenci - judikát NS ČR (s. 102-103).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 24, (2016) č. 12

Daňová informační schránka (DIS): proč a jak ji využívat po 1.5.2016 (s. 2-3); Daňové řešení volnočasových benefitů [2.] - peněžní a nepeněžní forma (s. 4-8); Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH (3.) (s. 8-14); Technické zhodnocení hmotného majetku v účetnictví a daních (s. 14-22); Sankce za neplnění povinností podle zákona o DPH v roce 2016 (s. 23-28); Metodický pokyn GŘ k uplatňování penále dle § 264 odst. 13 daňového řádu (s. 28-29); Možnosti obrany před nařízenou exekucí (s. 30-32); Poučování o možnostech obrany daňového subjektu proti exekučnímu příkazu (s. 33-36); Roční odměňování zaměstnanců: hodnotící ukazatele, zachycení odměn v účetnictví včetně daňového dopadu (s. 37-38).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 24, (2016) č. 13

Zákon o evidenci tržeb (1.) - č. 112/2016 Sb. (s. 2-5); DPH při dodání plynu a elektřiny (s. 6-12); Podnikání, účtování a daně v tiché společnosti (s. 12-17); Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH (4.) - ř. 5 až ř. 11 daňového přiznání (s. 17-23); Několik poznámek k novému zákonu o zadávání veřejných zakázek (s. 24-27); Kreativní účetnictví versus účetní a daňové podvody v kontextu trestněprávní odpovědnosti (1.) (s. 31-35); Konec nejasností ve zveřejňování účetní závěrky po novele zákona o účetnictví a zákona o veřejných rejstřících - dopady zákona č. 304/2013 Sb. (s. 36-39).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2016, č. 12

Nájem prostor k parkování vozidel v DPH - důvody možného chybného postupu plátců (s. 1-3); Prominutí daně nebo příslušenství daně - nově dle daňového řádu od 1.1.2015 (s. 4-7); Vlastní kapitál v období 2015-2016 (s. 8).

Finanční, daňový a účetní bulletin**Sv. 24, (2016) č. 2**

Režim přenesení daňové povinnosti na příjemce plnění v roce 2016 (s. 2-5); Daň z příjmů fyzických osob v roce 2016: pokračování (s. 6-8); Podnikání ve společnosti z hlediska daně z příjmů (část 2.) (s. 9-13); Příjem z titulu majetkového prospěchu z hlediska daně z příjmů (s. 14-21); Evidence tržeb v ČR (část 3.); Úroky z nadměrných odpočtů u daně z přidané hodnoty (s. 24-27); Nový celní zákon a s ním související změny (s. 28-30); Technické zhodnocení dlouhodobého majetku včetně postupů účtování technického zhodnocení u některých vybraných účetních jednotek v účetním období 2016 (s. 34-45); Před vyplněním tiskopisu Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2015 (s. 46-48); Aktuální judikatura (s. 77-80).

Ekonomické vědy. Ekonomie

By Timothy G. Conley and Francesco Decarolis

Detecting bidders groups in collusive auctions**Odhalování skupin dražitelů při koluzivních aukcích**

American Economic Journal: Microeconomics, Vol. 8 (2016), No. 2, p. 1-38

Článek se týká chování dražitelů při aukcích s vítěznou průměrnou nabídkou (average bid auctions). Na rozdíl od aukcí, kde vítězí nejnižší průměrná cena, jsou u tohoto typu aukcí vyloučeny nabídky s příliš nízkou (nereálnou) cenou. Aukce s vítěznou průměrnou nabídkou jsou využívány např. v Číně, Japonsku, Itálii a některých částech USA. Autoři v článku vyvíjejí testy, pomocí kterých je možné odhalit nežádoucí koluzivní chování dražitelů (společný vstup do aukcí i společné tendence v přihazování). Testy jsou ověřeny na reálném soudním případě z Itálie a poté jsou aplikovány i na další data. Výsledky poukazují na známky koluzivního chování i u aukcí, kde dosud nežádoucí spolupráce firem odhalena nebyla. - Pozn.

By Ohad Kadan, Fang Liu, and Suying Liu

Generalized systematic risk**Zobecněné systematické riziko**

American Economic Journal: Microeconomics, Vol. 8 (2016), No. 2, p. 86-127

Autoři rozšiřují tradiční koncept "systematického rizika" (nediverzifikovatelné riziko, riziko, které se týká celého trhu) o další měřítka. Navrhují dva přístupy - rozšíření modelu CAPM a tzv. axiomatický přístup. Oba přístupy vedou k podobným výsledkům - rozšiřují koeficient beta, který vyjadřuje rizikovost aktiva v porovnání s celým trhem, o další faktory. - Pozn.

Ivan Moscati

How economists came to accept expected utility theory : the case of Samuelson and Savage**Jak ekonomové začali akceptovat teorii očekávaného užítku : případ Samuelsona a Savage**

The Journal of economic perspectives, Vol. 30 (2016), No. 2, p. 219-236

Teorii očekávaného užítku poprvé představil Daniel Bernoulli v 18. století, později ji převzali ekonomové v 19. století a ve druhé polovině 20. století se teorie stala dominantní teorií při analýze rozhodování jedince za rizika. Paul Samuelson, americký ekonom a držitel Nobelovy ceny za ekonomii z roku 1970, teorii zpočátku kritizoval. Na počátku 50. let nicméně pod vlivem korespondence s dalšími ekonomy změnil názor. V článku je popsán klíčový problém, kterým se Samuelson zabýval (axiom nezávislosti) a dále je vysvětleno, jak různé názory akademiků pomohly k obohacení teorie očekávaného užítku. Autor článku vycházel při psaní z dochované korespondence mezi ekonomy. - Pozn.

Ralf Fendel, Hanno Stremmel

Characteristics of banking crises : a comparative study with geographical contagion**Charakteristiky bankovních krizí : srovnávací studie pojednávající také o efektu geografické nákazy**

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 236, (2016) No. 3, p. 349-388

Multivariační komparativní analýza, jejímž cílem je určení příčin krizí bankovního sektoru v jednotlivých národních ekonomikách a poskytnutí doporučení pro jejich včasné odvrácení. Studie pracuje zejména s daty Světové banky a Mezinárodního měnového fondu o 152 zemích světa z let 1990 až 2011. Fenomén bankovní krize a získané údaje jsou konceptualizovány pomocí zjednodušeného statistického

rámce známého jako "systém včasného varování" (early warning system approach). Autoři docházejí k závěru, že v působení bankovních krizí nadále existuje značný rozdíl mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi. Ten tkví především v geograficky podmíněné přenositelnosti bankovní krize z jednoho národního hospodářství do druhého, přičemž toto riziko je vyšší u rozvojových zemí. V analýze navržený srovnávací model, který pracuje s nezávislými proměnnými z více oblastí (ať už jde o data z bankovního sektoru, makroekonomické ukazatele nebo strukturální rizika), lze podle autorů použít k přesnější predikci vývoje v bankovním sektoru pro časový horizont až pěti let. - Pozn.

Stanislav Tvrz, Osvald Vašíček

The Great Recession in the non-EMU Visegrád countries : a nonlinear DSGE model with time-varying parameters

Velká recese v zemích V-4, které nejsou členy Evropské měnové unie : nelineární DSGE model s časově proměnlivými parametry

Finance a úvěr, Vol. 66, (2016) No. 3, p. 207-235

Průběh i následky Velké recese se odrážely ve výkonnosti a chování polské, české a maďarské ekonomiky různě a poukázaly tak na vzájemné odlišnosti těchto ekonomik i přes jejich srovnatelný hospodářský vývoj před krizí. Autoři v té souvislosti zkoumají strukturální stabilitu těchto tří středoevropských zemí v daném období. Popisují hlavní společné znaky a odlišnosti hospodářského vývoje zkoumaných ekonomik v průběhu Velké recese a následného ozdravení. Následně prostřednictvím tří dynamických stochastických modelů všeobecné rovnováhy (DSGE) malé otevřené ekonomiky s finančním akcelerátorem odhadují dopad zjištěných strukturálních změn na chování ekonomiky. Používají čtvrtletní časové řady ukazatelů za období 1999-2014. Zjišťují několik statisticky významných strukturálních změn v české a polské ekonomice. - Pozn.

Norbert Häring

Transatlantischer Geschwisterzwist : EU-Kommission und IWF bewerten Krisenmaßnahmen gegensätzlich. Ein Methodenstreit

Transatlantická sourozenecká rozmlíška : Evropská komise a Mezinárodní měnový fond rozdílně hodnotí protikrizová opatření. Jde o metodologický spor

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 121 (27.6.2016), S. 27

Analýzy ekonomů Mezinárodního měnového fondu a Evropské komise z jara 2016 se v otázce přínosů úsporných opatření v zemích jižní Evropy povážlivě rozcházejí. Podle MMF tato opatření působila výrazně protirůstově, Evropská komise naopak identifikuje u provedených strukturálních reforem prorůstový potenciál. Podle autora článku může za rozdílné závěry použití různých teoretických předpokladů a metodologických přístupů. Ekonomové MMF se opírají o keynesiánské teorie tvorby poptávky, o předpoklad trvající nedobrovolné nezaměstnanosti a o vyhodnocování pouze reálných statistických ukazatelů. Analytici Evropské komise se oproti nim více zaměřují na otázku postupného vytváření rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou a považují nedobrovolnou nezaměstnanost za krátkodobou a fiskální politikou ovlivnitelnou záležitost. S těmito předpoklady pak experti Komise pracují i při konstruování svých vlastních ekonomických modelů s názvem QUEST.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

A new foundation : Quicken Loans

Nový základ : Quicken Loans

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8991, p. 61

Quicken Loans je druhým největším poskytovatelem hypoték v Americe a od ostatních firem v oboru se liší tím, že nemá žádné pobočky a místo toho jedná se svými klienty online a po telefonu. Nepřijímá také žádné vklady. I přes porušení všech konvencí se jedná o nejrychleji rostoucí hypoteční firmu: její nové půjčky vzrostly z 12 mld. USD v roce 2008 na 79 mld. v loňském roce. Díky mírně rozdílným zákonům ohledně hypoték v 50 amerických státech a federálním pravidlům týkajícím se především Fannie Mae a Freddie Mac je hypoteční trh v USA velmi roztržštěný. Zakladatel společnosti Quicken Dan Gilbert přišel s myšlenkou, že když je možné prodat online něco tak těžkopádného, jako je pohovka, pak by to mělo jít i s nehmotným produktem jako je hypotéka, a to přes všechny právní klíčky. Prodal pobočky, centralizoval operace firmy v Detroitu a dnes prodává hypotéky po celých Státech.

By Stephen Foley and Adam Samson

Blessed returns

Požehnané výnosy

Financial Times, Vol. 2016, No. 39192 (17.6.2016), p. 7

Finanční průmysl nabízí ohromující škálu možností každému, kdo chce navýšit své úspory, ale investiční strategie požehnaná od samotného papeže je vzácná. Papež František nemá mnoho dobrých slov pro kapitalismus, ale je příznivcem investic "s dopadem", které nevytvářejí jen finanční výnosy, ale i sociální nebo ekologické. Až donedávna bylo podobné investování vyhrazeno pro bohaté rodiny, dobročinné nadace a pár institucionálních investorů, často založených na víře. Teď dochází k posunu: země G8 přislíbily, že budou podporovat investice s dopadem, a reagují i správci aktiv jako Goldman Sachs nebo BlackRock.

By Ben Mc Lannahan

Branched out

Rozrůstání banky Wells Fargo

Financial Times, Vol. 2016, No. 39183 (7.6.2016), p. 5

Článek přináší analýzu nenápadného a přitom pozoruhodného vzestupu Wells Fargo. Banka se sídlem v San Francisku dokázala v letech po finanční krizi předstihnout své americké i čínské rivaly, postižené poklesem domácích akciových trhů. Podle tržní kapitalizace má největší hodnotu na světě, rovnat se jí může jen společnost Apple. Banka se zaměřuje především na retailové bankovníctví.

Petra Buck-Heeb

Das 1. Finanzmarktnovellierungsgesetz - Zwischen Verunsicherung und verbessertem Anlegerschutz

První novela zákona o finančním trhu - mezi znejistěním a lepší ochranou investorů

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 22, S. M5

Komentář k německé novele zákona o finančním trhu (1. FinanzmarktG) schválené ve Spolkové radě 13.5.2016. Novela implementuje směrnici EU o trestněprávních sankcích za tržní manipulace (2014/57/EU) a nařízení Evropské komise proti zneužívání trhu (č. 596/2014), o centrálních depozitářích cenných papírů (č. 909/2014) a o sděleních klíčových informací týkajících se strukturovaných retailových investičních produktů včetně pojistných produktů s investiční složkou (č. 1286/2014). Podle autorky představuje schválená norma významný krok v europeizaci německé legislativy o kapitálových trzích, a to i v tom ohledu, že podle zákona bude na realizaci technických prováděcích standardů a pokynů Evropské komise dohlížet Evropský úřad pro cenné papíry a trhy (ESMA). Za problematické místo ale naopak autorka považuje zesílení pravomocí německého dozorového úřadu BaFin v oblasti vyšetřování a způsob zveřejňování pochybení finančních institucí a jejich zaměstnanců (naming and shaming), na která bude možné upozornit zcela anonymně. -- K novému sankčnímu režimu podrobněji viz Der Betrieb sv. 69, (2016) č. 24, s. 1420-1425.

Malte Fischer

Die EZB auf Shoppingtour : Geldpolitik

ECB na cestě za nákupy : peněžní politika

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 22, S. 26-28

Evropská centrální banka a její prezident Mario Draghi chtějí od června 2016 kupovat firemní dluhopisy. Dohromady se jedná o cenné papíry v hodnotě 800 miliard eur. ECB začala loni v březnu pumpovat do ekonomiky dodatečné peníze pomocí nákupů státních dluhopisů. Letos v březnu rozhodla, že tento program zvýší o třetinu na 80 miliard eur měsíčně a zahrne do něj i firemní dluhopisy. Rizika pro trhy a plátce daní jsou enormní. Peněžní politikou se proto znovu musí zabývat Spolkový ústavní soud.

By James Shotter and Stefan Wagstyl

Draghi v the banks

Draghi versus banky

Financial Times, Vol. 2016, No. 39178 (1.6.2016), p. 5

Ve snaze oživit ekonomiku eurozóny snížila Evropská centrální banka v posledních pěti letech úrokové sazby na rekordní minimum a úroky z vkladů dokonce posunula do záporných hodnot. Navíc zahájila program nákupu aktiv ve výši 1,7 bil. EUR, čímž stlačila výnosy z dluhopisů po celém

kontinentu. Těmito kroky získaly ekonomiky na jihu Evropy čas k reformám. V Německu se však setkaly se silnou opozicí - dopad nízkých úrokových sazeb na střadatele, banky a pojišťovny je stále silnější a tím silí i kritika. Média obviňují centrální banku z toho, že podněcuje "sociální katastrofu" a ministr financí Wolfgang Schäuble dokonce obvinil prezidenta ECB z podílu na vzestupu pravicové strany Alternativa pro Německo.

Pilar Abad, Helena Chuliá

European government bond market contagion in turbulent times

Nákaza na evropském trhu se státními dluhopisy v neklidných dobách

Finance a úvěr, Vol. 66, (2016) No. 3, p. 263-276

Autoři zkoumají dynamiku šíření nákazy mezi evropskými trhy se státními dluhopisy v době finanční krize a následně během dluhové krize v Evropě. Za použití modelu logistické regrese určují základní determinanty šíření nákazy, tu pak testují jak ve všech zemích zkoumaného vzorku (státy EU), tak v rámci jednotlivých skupin zemí (10 původních zemí eurozóny a 6 dalších států EU - Dánsko, ČR, Maďarsko, Polsko, Švédsko a Velká Británie) i mezi různými skupinami států (za období srpen 2007 - prosinec 2013). Zjišťují statisticky významný přenos nákazy z původních států eurozóny do nových členských států v době dluhové krize a do původních zemí EU bez společné měny v období obou krizí. - Pozn.

Deutsche Bundesbank

Geldpolitik und Bankgeschäft = Monetary policy and banking business

Měnová politika a obchody bank

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 68, (2016) Nr. 5, S. 24-42

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 68, (2016) No. 5, p. 23-40

Přehled o vývoji likvidity a bilanci finančního sektoru eurozóny s důrazem na první kvartál roku 2016 a čtvrtý kvartál roku předchozího. Článek rovněž shrnuje monetárně politická opatření Evropské centrální banky z března 2016 (rozšíření programu kvantitativního uvolňování, snížení úrokových sazeb a program refinancování bankovních institucí TLTRO II) a hodnotí jejich vliv na zdroje likvidity v měnové unii. Součástí příspěvku je také analýza vývoje portfolia a výše vkladů v německém bankovním a nebankovním sektoru včetně soukromých domácností. - Pozn. -- Příspěvek dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Heist finance : cyberattacks on banks

Zlodějské finance : kyberútoky na banky

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8991, p. 63

Nedávné útoky hackerů odhalily zranitelnost mezinárodního platebního systému. Společnost pro světové mezibankovní finanční telekomunikace (SWIFT), síť, kterou tisíce bank po celém světě využívají k přesunům peněz, popsala nejnovější nájezdy kybernetických lupičů, jejichž úlovek činil 90 mil. USD. SWIFT ale nemá žádnou pravomoc nad bankami, ta náleží regulátorům, jejichž výkony se v této oblasti značně liší.

By Leo Lewis and Robin Harding

How Tokyo inspired a dash to stash

Jak Tokio inspirovalo vlnu ukládání peněz do sejfů

Financial Times, Vol. 2016, No. 39193 (18.6.2016), p. 9

Podle teorie by politika záporných úrokových sazeb prováděná japonskou centrální bankou měla přimět spotřebitele k utrácení. Přitom ale právě teď se nejvíce prodávají sejfy, do kterých si nervózní střadatelé ukládají své jeny. Záporné úrokové sazby byly zavedeny dřív v eurozóně a Švýcarsku, ale v Japonsku je jejich efekt výraznější. Během čtyř měsíců došlo k tomu, že se téměř 80 % japonských vládních dluhopisů obchoduje se zápornými sazbami, a fondy peněžního trhu, kdysi milované střadateli, byly uzavřeny.

Andrea Cünnen, Robert Landgraf

Kapitalismus verkehrt : das Anleihen-Drama

Kapitalismus naruby : dluhopisové drama

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 113 (15.6.2016), S. 1, 4-5

Úroky za desetileté německé spolkové státní dluhopisy dosáhly v polovině června 2016 záporných hodnot. Příčinou klesající výnosnosti dluhopisů jsou kromě uvolněné měnové politiky Evropské centrální banky (kvantitativní uvolňování, negativní úrokové sazby) také obavy investorů z důsledků odchodu Velké Británie z EU. Článek přináší názory makroekonomů německých finančních institucí na tento trend. -- K tématu negativních úrokových sazeb ECB za depozita a k záporným úrokům za dluhopisy v Japonsku a Švýcarsku viz také články na s. 4-5.

J. Mallien, R. Berschens, J. Hildebrand

Karlsruhe scheut den Konflikt : das Verfassungsgericht billigt die Rettungspolitik der EZB. Die Richter folgen dem Urteil des Europäischen Gerichtshofs

Karlsruhe se zdráhá jít do konfliktu : Ústavní soud schvaluje záchrannou politiku ECB. Soudci následují rozsudek Evropského soudního dvora

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 118 (22.6.2016), S. 36-37

Německý Spolkový ústavní soud prohlásil za ústavně konformní záchranný program Evropské centrální banky Outright Monetary Transactions (OMT), pomocí kterého může ECB nakupovat dluhopisy v krizi se nacházejících států eurozóny. Soud tak plně respektuje nálezy Soudního dvora Evropské unie ve věci OMT z roku 2015 včetně v něm obsažených podmínek. Ty stanovují, že nákupy dluhopisů mají probíhat bez předchozího oznámení, přičemž objem jednotlivých nákupů nesmí ECB dodatečně navyšovat a mezi emisí dluhopisů a jejich nákupem ECB musí dodržovat určitou minimální lhůtu. Německá spolková banka se tak smí na program OMT v budoucnu podílet. -- K tématu viz také rozhovor na s. 37 a komentář na s. 34.

Martina Kláseková

Koho netešia lacné hypotéky : hrozby pre finančnú stabilitu

Trend, Sv. 26, (2016) č. 23, s. 46-48

Úvaha nad výpadky úrokových příjmů a jejich důsledky pro finanční stabilitu slovenského bankovního sektoru v důsledku legislativních změn zákona o úvěrech na bydlení v SR. Autorka uvádí, že hypotéky na Slovensku mají největší podíl na aktivech bank (29 %) a březnové omezení sankcí za předčasné splacení hypotéky na maximálně jedno procento se nelíbí bankám ani bankovnímu dohledu. Článek rozebírá pohled Národnej banky Slovenska na rizika snižování úrokových příjmů bank i z makroekonomického pohledu a upozorňuje i na další rizikové faktory: vysokou zadluženost domácností a její koncentraci u mladší části populace, růst cen na trhu s nemovitostmi a příliš optimistická hodnocení schopnosti domácností splácet úvěr. V závěru jsou zmíněna některá připravovaná regulační opatření NBS. -- Viz také příspěvky v čas. Trend č. 25/2016, příl. Trend Top vo finančnictve s. 12-18.

Par Philippe d'Arvisenet

La dynamique des taux réels, la politique monétaire et ses limites

Dynamika reálných úrokových sazeb, měnová politika a její limity

Conjoncture, No. 5 (2016), p. 3-34

Měnová politika je v eurozóně i v některých dalších zemích (Velká Británie, USA) extrémně uvolněná. Její zpřísnění se nechystá, a to ani v zemích, které se blíží plné zaměstnanosti. Dlouhodobé úrokové sazby se pohybují na rekordně nízkých úrovních, výnosy dluhopisů klesají z více důvodů už od 80. let. Autor podrobně analyzuje současnou situaci na peněžních trzích a mj. se také vyjadřuje k možným cestám normalizace měnové politiky. V závěru je zdůrazněna potřeba strukturálních reforem v eurozóně. Eurozóna se potýká s přebytky běžného účtu kvůli nadměrným úsporám v některých zemích (Německo) a snižujícím se deficitům zemí na okraji eurozóny. Reformy však bývá obecně obtížné prosadit a obvykle jsou zaváděny i ve špatnou dobu (v době krize). Vhodným řešením jsou balíčky opatření (oproti izolovaným řešením) doplněné jasnou komunikací a trpělivostí (pozitivní účinky se projevují až v delším období). - Pozn. -- Dostupné také zdarma v angličtině a francouzštině na webu BNP Paribas. Plný text dostupný z: <http://economic-research.bnpparibas.com/Views/AllConjoncture.aspx?Page=Page1&Lang=fr-FR>

Alžběta Vejvodová

Nová regulace finančního sektoru má spadeno na inovace

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 5, s. 12-14

Analýza dopadů aktualizované evropské směrnice o platebních službách na vnitřním trhu (PSD2), jejímž cílem je zvýšení bezpečnosti na finančních trzích a rozšíření nabídky služeb pro spotřebitele, na finanční instituce a český právní řád. Autorka rozebírá nové požadavky na autentizaci klientů při online přístupu k jejich platebnímu účtu a zadávání elektronických platebních transakcí vedoucí k ochraně spotřebitelů proti podvodům a zneužití platebních systémů. Poté se věnuje požadavkům na regulaci činnosti třetích stran, tzv. iniciátorů zprostředkovávajících platbu mezi zákazníkem a e-shopem pomocí online bankovního modulu, a dalším regulačním pravidlům pro nové poskytovatele platebních a informačních služeb. V další části je shrnuta otázka implementace revidované směrnice do tuzemského právního řádu.

Alexander Busch

Papier ist geduldig : in Venezuela droht der Zahlungsverkehr zu kollabieren. Beobachtungen aus einem Land, in dem Geldscheine kaum noch etwas wert sind

Papír snese všechno : ve Venezuele hrozí kolaps platebního styku. Postřehy ze země, kde bankovky mají sotva nějakou hodnotu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 113 (15.6.2016), S. 30-31

Venezuelu sužuje hyperinflace pohybující se kolem 720 procent, jež by podle odhadů Mezinárodního měnového fondu mohla v roce 2017 dosahovat dokonce až 2200 procent. Snižující se hodnota peněz ale již nyní téměř znemožňuje hotovostní platební styk. Počet bankovek ve venezuelské měně bolívar odpovídající 100 amerických dolarů váží kolem půldruhého kilogramu a oběživa začíná být nedostatek. Bankomaty totiž umožňují v rámci jedné transakce maximální výběr ve výši 4000 bolívarů, což je méně než 4 americké dolary. Mnohé venezuelské banky zároveň své bankomaty nejsou schopny udržovat kvůli nedostatku náhradních dílů. Také spedičním firmám se smlouvy s bankami na distribuci hotovosti přestávají vyplácet a zahraniční tiskárny cenin kvůli dlužným pohledávkám už ani netisknou pro Venezuelu nové bankovky. Kromě toho inflace a pád kurzu měny znemožňuje zadluženému státu dovážet dostatek strategických produktů a komodit (zejm. léky, zdravotnický materiál a potraviny). Chřadne rovněž bankovní sektor, neboť kvůli státním regulacím banky nesmí žádat za úvěry vyšší úrok než 24 procent.

Frank Wiebe

Startschuss für eine umstrittene Idee : US-Behörde genehmigt den Start der alternativen Aktienbörse IEX

Startovní výstřel pro kontroverzní nápad : americké úřady povolily start alternativní burzy cenných papírů IEX

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 117 (21.6.2016), S. 36

V USA vzniká v pořadí třináctá burza cenných papírů, Investors Exchange (IEX). Její fungování se bude od ostatních amerických burz odlišovat především v umělém pozdržování každé obchodní transakce o 350 miliontin vteřiny. Toto opatření má omezit zisky tzv. flashboys, což jsou makléři uzavírající obchody ve stále kratších zlomcích sekund, čímž významně ovlivňují kurzy akcií a získávají náskok před ostatními investory. Podle investiční banky Goldman Sachs je vznik burzy IEX krok správným směrem, neboť alespoň zde bude zamezeno obchodům s vysokými investicemi, jež jsou neúměrné k celkovým ziskům zúčastněných společností. Kritici IEX naopak považují omezení rychlosti obchodování za "neamerické".

Lukáš Kvašňák

Štát si ide posvietiť na zahraničné stávkové firmy : spoločnosti podnikajúce bez licencie neplatia na Slovensku daň ani súvisiace poplatky

Trend, Sv. 26, (2016) č. 21, s. 44-46

Príspevok upozorňuje na pretrvávajúci problém, kedy jsou na Slovensku bez licence nabízeny služby zahraničních online sázkových společností, které nemají v SR národní pobočku. Zdůrazňuje také změny trendů v oblasti sázení a hazardních her v posledních letech a růstový potenciál online gamblingu. V té souvislosti autor kriticky hodnotí aktivitu státu v oblasti regulace hazardních her a poukazuje na volání po změnách v nastavení efektivnějších pravidel pro provozování a propagaci

hazardních her ze strany zahraničních subjektů, podmínek v oblasti dozoru a zvýšení ochrany spotřebitelů a hráčů. Jako příklad efektivní regulace hazardu uvádí Dánsko a zmiňuje i další regulační opatření (blokování přístupu k internetovým stránkám nelicencovaných firem, blokování plateb). V závěru shrnuje návrhy a postoje slovenské Asociácie stávkových společností k řešení regulace online sázení.

Martina Kláseková, Ján Záborský

Technológie strašia banky. Berú im biznis : finančné start-upy

Trend, Sv. 26, (2016) č. 22, s. 10-13

Autor rozebírá tematiku finančně-technologických firem a jejich narůstající konkurence pro bankovní služby a odvětví. Fintechové společnosti využívají mezer na trhu a nepružnosti klasických bankovních domů a rozvíjejí služby zejména v oblasti peněžních transakcí, poskytování úvěrů (P2P) a správy aktiv. Problematika je ilustrována na příkladu společnosti PayPal a zaslání remitencí. Článek následně shrnuje reakce bankovních institucí a kartových společností na nastalou situaci a upozorňuje na zakládání vlastních fintechových start-upů těmito společnostmi. Schéma ukazuje, které fintechové společnosti působí v oblastech transakcí, úvěrů, vkladů, správy aktiv, pojištění a tržních služeb. -- K tématu viz také příspěvek na s. 14-15.

Vít Kropjok

The regulation of too big to fail financial institutions in the United States and the European Union Regulace systémově významných finančních institucí v USA a v EU

Daně a finance, Vol. 24, (2016) No. 1, p. 30-34

Problematika systémově významných finančních institucí, které jsou "příliš velké na to, aby padly", a jejich regulace. Autor si klade otázky po smysluplnosti a účelnosti regulace v souvislosti se snahou o zabránění další finanční krizi a porovnává modely právní úpravy krizového řízení v USA a v EU. Nejprve shrnuje základní odlišnosti amerického a evropského práva týkajícího se bank a finančních institucí obecně (se zaměřením na zahraniční banky a jejich pobočky), poté rozebírá požadavky ozdravného a restrukturalizačního procesu pro vybrané finanční instituce v EU. Zaměřuje se také na rezoluční orgány dle Doddova-Frankova zákona a dle evropské směrnice BRRD (2014/59/EU). Před závěrečným zhodnocením a porovnáním zkoumaných modelů regulace systémově významných finančních institucí charakterizuje restrukturalizační proces v obou regionech (LTD, TLAC, single point of entry a multiple point of entry). - Pozn.

Turn of the screw : German banks

Utahování šroubů : německé banky

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8995, p. 59

Banky na celém světě si stěžují na břemeno nízkých či dokonce záporných úrokových sazeb. Nářky německých bank patří mezi nejhlasitější. Vzhledem k tomu, že zvýšení sazeb ECB není v dohledu, polovina německých bank očekávala loni (ještě před posledním snížením sazeb), že do r. 2019 klesnou jejich čisté příjmy z úroků o nejméně 20 %. Banky hledají východisko ve zvyšování poplatků, ale vzhledem k velkému počtu bank na výběr je prostor pro zvýšení poplatků omezený.

Michael Kohajda

Twin Peaks - model uspořádání dohledu nad finančním trhem v Nizozemí

Daně a finance, Sv. 24, (2016) č. 1, s. 4-9

Autor nejprve vymezuje kritéria uspořádání dohledu nad finančním trhem a druhy cílů, jež jsou v rámci dohledu nad finančním trhem sledovány (obezřetnostní dohled; systémový dohled; dohled nad obchodním jednáním; dohled nad soutěžním prostředím). Krátce seznamuje se základními modely, do nichž jsou dohledové orgány uspořádány (sektorový model, sjednocený model, model twin peaks). Uvádí, že první zemí EU, která změnila svou organizaci dohledu na model twin peaks, bylo v r. 2002 Nizozemí. Autor dále pojednává o tomto nizozemském modelu uspořádání dohledu, který obsahuje samostatný orgán odpovědný za dohled nad obchodním jednáním finančních institucí (Autoriteit Financiële Markten, AFM) a na druhé straně pak obezřetnostní dohled vkládá do rukou druhého orgánu (nizozemské centrální banky De Nederlandsche Bank). Shrnuje původní uspořádání dohledu, vývoj v 90. letech a proces změny uspořádání do twin peaks. V závěru je zdůrazněno, že by model twin peaks mohl být zajímavou inspirací pro ČR. - Pozn.

Norbert Häring

Wenn aus Bitcoins Fedcoins werden : die bislang kursierenden digitalen Währungen sollen die Macht der Notenbanken über das Geld brechen - eine Rechnung ohne den Wirt?

Když se z bitcoinů stanou fedcoiny : v oběhu se nacházející digitální platidla mají zlomit moc centrálních bank nad penězi - nedělá se ale zde účet bez hostinského?

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 111 (13.6.2016), S. 14

Shrnutí dosavadních diskusí o možnostech vydávání digitálního oběživa přímo centrálními bankami. Na bázi kryptoměny bitcoinu vytvořené fedcoiny, ecboiny či jiné by mohly podle některých ekonomů posílit kontrolu centrálních bank nad finančním systémem či dokonce zabraňovat nákladným sanacím bankovního sektoru. Možnost zavedení vlastní digitální měny, která by byla přístupná nejen bankám ale i občanům, v současnosti zkoumá výzkumné oddělení britské centrální banky (Bank of England). Informatici George Danezis a Sarah Meiklejohn z University College London již pro banku vyvinuli takovou pokusnou měnu jménem RSCoin. Tyto snahy ale podle autora článku jdou zcela proti cílům monetaristů etablovat v ekonomice měny plně nezávislé na vůli centrálních bank a států.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 2016, č. 6

Doplňkové penzijní spoření potřebuje důvěru veřejnosti a prostor pro další rozvoj (s. 15-17); Letní novinky z oblasti regulace - podnikání na kapitálovém trhu, spotřebitelské úvěry, odborná způsobilost, notářský tarif (s. 20); Trh přestává spekulovat na kolapsu poptávky po komoditách - investiční speciál (s. VI-VII).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Michal Lehuta

Čoraz podobnejší bratia : hlavný rozdiel medzi dvoma ekonomikami je v miere nezamestnanosti.

Kým v Česku je podiel ľuďí bez práce najnižší v EU, na Slovensku je dvojciferný

Trend, Sv. 26, (2016) č. 24, s. 68-69

Porovnání hospodářského vývoje Česka a Slovenska a zdůraznění jeho podobností i rozdílů od doby rozpadu společného státu. Autor uvádí, že nyní jsou si tyto dva státy ekonomicky podobnější než kdy předtím, dokumentuje to strukturou nejdynamičtějších odvětví (zejména výrobou aut), vysokou obchodní a investiční otevřeností, úrovní produkce na obyvatele a provázaností na vývoj v Německu. Dále se zaměřuje na vzájemný obchod, vývoj zaměstnanosti a porovnání výše minimální mzdy ve zkoumaných zemích. Rozdílný vývoj zmiňuje u situace v oblasti veřejných financí, zdravotnictví, u spotřebitelských cen a v měnové politice. -- Další pohled na téma příbuznosti ČR a SR v oblasti politiky, soukromého podnikání, mobility pracovních sil a působení v EU nabízí následující příspěvky na s. 70-79.

Jens Münchrath, Torsten Riecke

Das verwirrte Empire : der Brexit und die Folgen

Zmatené impérium : brexit a jeho následky

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 115 (17.6.2016), S. 42-47

K dopadům brexitu na ekonomiku Velké Británie a Evropské unie. Odchod Spojeného království by se negativně promítl do hospodářské síly EU. Velká Británie se totiž podílí 18 procenty na unijním HDP a z osminy přispívá k celkovému objemu vývozu a počtu obyvatel evropské osmadvacítky. O mnoho větší těžkosti by ale brexit způsobil samotné Velké Británii nejen proto, že země vyváží více než 44 procent svých produktů do EU. Britská vláda bude mít také omezený manévrovací prostor pro vlastní prorůstová opatření, neboť schodek britského státního rozpočtu dosahoval v roce 2015 4,4 procenta vůči HDP a je tak stále vyšší než deficit francouzský, italský nebo dokonce řecký. Především se ale britské hospodářství dodnes nevzpamatovalo z vln znárodnování a následné privatizace v 70. a 80. letech, jež oslabily nebo zcela pohřbily nemálo významných průmyslových podniků a spolupodílely se i na úbytku třetiny pracovních míst v průmyslovém odvětví za uplynulé dvě dekády. Nevyvážená hospodářská struktura s dominancí finančního sektoru a s chronickým, více než čtyřprocentním deficitem

výkonové bilance se tak patrně neukáže jako dostatečně robustní, aby eliminovala národohospodářské škody vzniklé Velké Británii opuštěním EU. -- Ke slabým místům britské ekonomiky podrobněji viz články na s. 48-51; k dalším rizikům vystoupení Spojeného království z EU a k možnostem uspořádání hospodářských vztahů s Uníí po brexitu viz Handelsblatt č. 117/2016 (21.6.2016), s. 10-13.

Jens Münchrath

Falsche Versprechen : das digitale Rätsel

Falešné přísliby : digitální hádanka

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 110 (10.6.2016), S. 44-45

Nástup digitálních technologií zatím nijak nepřispěl ke zvýšení produktivity práce. Roční nárůst produktivity se naopak již více než deset let pohybuje v rozvinutých zemích jen kolem jednoho procenta, v USA za první čtvrtletí roku 2016 se dokonce produktivita dostala do záporných hodnot. Článek shrnuje názory některých ekonomů, sociologů, psychologů a historiků na dosavadní přínos a budoucí potenciál digitalizace pro ekonomiku. -- Tématu se také věnují samostatné články dalších světových ekonomů, informatiků a sociálních vědců na s. 46-51.

By Joshua K. Hausman

Fiscal policy and economic recovery : the case of the 1936 veterans' bonus

Fiskální politika a hospodářské zotavení : případ bonusu pro veterány schváleného v roce 1936

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 4, p. 1100-1143

V roce 1936 byly v USA schváleny speciální transfery pro veterány z 1. světové války v objemu 2,1 % HDP (cca 550 dolarů na osobu). Autor v článku zkoumá, jak tento bonus ovlivnil spotřebu veteránů a do jaké míry přispěl k růstu HDP. Zjištěná hodnota mezního sklonu ke spotřebě (marginal propensity to consume, MPC) je 0,6-0,75. Veteráni utratili většinu obdržných peněz a nakupovali převážně statky trvalé hodnoty (např. auta, nemovitosti). Zvýšení spotřeby významně přispělo k růstu HDP. K poněkud neobvyklému zvýšení spotřeby u programu daného rozsahu ale pravděpodobně přispělo také načasování programu (ekonomika se nacházela v pasti likvidity a většina domácností navíc zatím neměla vlastní auta a domy, příjemci bonusu proto upřednostňovali spotřebu před úsporami). - Pozn.

Hans-Peter Siebenhaar

Gute Wirtschaft, schlechte Politik : qualifizierte Rumänen suchen ihr Glück im Westen. Ihrem Land fehlen Strukturereformen

Dobrá ekonomika, špatná politika : kvalifikovaní Rumuni hledají štěstí na Západě. Jejich zemi chybí strukturální reformy

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 109 (9.6.2016), S. 14-15

Hrubý domácí produkt Rumunska vzrostl v roce 2016 o 4,2 procent a také v roce následujícím bude ekonomický růst země atakovat hranici čtyř procent HDP. V oblasti strukturálních reforem však Rumunsko podle mínění mnoha analytiků přešlapuje na místě, což je způsobeno i nestabilní vnitropolitickou situací. Vážný problém také představuje stále vysoká míra korupce a exodus kvalifikovaných pracovníků do zemí EU s vyšší platovou hladinou. -- K tématu viz také článek a rozhovor na týchž stranách.

Hadrien Camatte ... [et al]

Impact of the oil price decline on France and the global economy [elektronický zdroj]

Dopad poklesu cen ropy na Francii a světovou ekonomiku

Trésor-economics, No. 168 (2016), p. 1-8

V polovině roku 2014 došlo k prudkému poklesu cen ropy (o 70 %). V minulosti měly poklesy cen surovin pozitivní dopady na světovou ekonomiku (snižovaly firemní náklady a zároveň vedly k přerozdělování mezi zeměmi vyvážejícími a dovážejícími komodity). V současné době jsou pozitivní účinky (zejména v krátkém období) utlumeny řadou faktorů (např. snížením inflačních očekávání, procyklickou hospodářskou politikou v zemích vyvážejících ropu, negativním vlivem na finanční trhy, aj.). Dle analýzy provedené v článku by měly mít nízké ceny ropy pozitivní vliv na francouzskou ekonomiku i ekonomiku eurozóny (zvyšuje se kupní síla domácností, podnikům klesají náklady, mohly by proto zvyšovat marže a investice). Autoři nicméně připouštějí, že v současné situaci se mohou pozitivní účinky poklesu cen projevit později, než je obvyklé. - Pozn. -- Dostupné také zdarma ve francouzském originále na webu DG Trésor. Plný text dostupný z: http://www.tresor.economie.gouv.fr/13270_tresor-economics-2016

Élisabeth Rignols

L'industrie manufacturière de 1970 à 2014

Zpracovatelský průmysl v letech 1970-2014

Problemes économiques, No. 3134 (2016), p. 44-50

V článku je hodnocena úloha zpracovatelského průmyslu ve francouzské ekonomice v letech 1970-2014. Ačkoli přidaná hodnota průmyslu silně vzrostla, jeho váha v celé ekonomice klesla na polovinu. Příčinou byl pokles relativních cen způsobený rychlejším růstem produktivity průmyslu oproti zbytku ekonomiky zejména v letech 2000-2007. Ve zkoumaném období dále došlo k růstu outsourcingu, posílení konkurence v mezinárodním měřítku i změně struktury poptávky. - Pozn.

Klaus Stratmann

Neustart für das Fracking

Restart pro fracking

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 120 (24.6.2016), S. 16-17

Německý parlament schválil zákon o hlubinné těžbě surovin pomocí tzv. frackingu. Schválená norma bude mít v první řadě dopad na možnost čerpání zásob zemního plynu v severním Německu. Zákon výslovně povoluje takzvaný konvenční fracking v pískovcovém podloží, zatímco nekonvenční fracking užívaný pro jiné druhy podloží zůstane nadále omezen na čtyři zkušební těžební místa. Možnosti povolení nekonvenčních způsobů frackingu budou pak znovu posouzeny v roce 2021. Podle autora článku bude zákon i přes přísné regulace v oblasti ochrany životního prostředí pro těžební společnosti přínosem, neboť ukončuje moratorium na povolování jakékoli frackingové těžby. Zároveň také může dojít i k mírnému zvýšení podílu domácích zdrojů na celkové spotřebě zemního plynu, který mezi lety 2005 a 2015 klesl z 15 na 7 procent. -- K problematice frackingové těžby v USA viz článek na s. 17.

By Alan S. Blinder and Mark W. Watson

Presidents and the US economy : an econometric exploration

Prezidenti a ekonomika USA : ekonometrický průzkum

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 4, p. 1015-1045

Americká ekonomika si dlouhodobě vede lépe v době, kdy je prezidentem zástupce Demokratické strany. Autoři zkoumají příčiny tohoto jevu a na základě empirické analýzy docházejí k závěru, že vývoj nelze vysvětlit odlišnou fiskální ani monetární politikou. Příčinou „pasti růstu“ mezi obdobími, kdy je prezidentem republikán a kdy demokrat, byly ropné šoky, šoky produktivity, výdaje na obranu nebo např. hospodářský růst v zahraničí a očekávání spotřebitelů. Více než 30 % rozdílu však zůstává zatím nevysvětleno. - Pozn.

By Maggie Fick

Running on empty

Běh naprázdno

Financial Times, Vol. 2016, No. 39177 (31.5.2016), p. 5

Podle kritiků zažívá nyní Nigérie nejhorší hospodářskou krizi za celé generace. Kritizován je guvernér centrální banky Godwin Emefiele, který zavedl restriktce dovozu a přísnou kontrolu nad devizovým trhem, i prezident Muhammadu Buhari za svou hospodářskou politiku. Hospodářství nejlidnatější země Afriky již dlouho závisí na cenách ropy a současný pokles cen tak zkrátí příjmy státu, že na mnoha místech již nejsou vypláceny mzdy. Zásobování vážne, pohonné hmoty jsou prodávány na příděl a ceny potravin prudce vzrostly. Podle kritiků ale vývoj cen ropy není jedinou příčinou současného stavu.

Two stumbles forward, one back : India's economy

Dvě klopýtnutí vpřed, jedno zpátky : indické hospodářství

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8995, p. 55-56

V rozboru hospodářské situace v Indii se upozorňuje na skutečnost, že vláda není tak rychlá a důsledná v provádění reform, jak by mohla. Ekonomika země sice rostla v prvním čtvrtletí nejrychleji ze všech velkých zemí, a to díky nízkým cenám ropy, omezené fiskální politice a možná i zkrácené statistice, a daří se omezit korupci, alespoň na ministerské úrovni, ale byrokracie a chabá infrastruktura jsou velkou brzdou rozvoje podnikatelského prostředí.

When barometers go wrong : America's economy**Když se barometry pokazí : americké hospodářství**

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8993, p. 66-67

Vývoj amerického trhu práce byl dlouho příznivý, a proto údaj o tom, že v květnu ekonomika vytvořila jen 38 000 nových pracovních míst, nejméně od r. 2010, způsobil šok. Předsedkyně Fed Janet Yellenová vzápětí naznačila, že už pro toto léto nepočítá se zvýšením úrokových sazeb. Celkově ale americká ekonomika zůstává silná, protože je podporována silnou domácí spotřebou, k čemuž vede zvyšující se růst mezd.

Hela Mrabet

Why is Italian productivity so weak? [elektronický zdroj]**Proč je produktivita Itálie tak slabá?**

Trésor-economics, No. 170 (2016), p. 1-8

Na počátku 90. let byla Itálie zemí s jednou z nejvyšších úrovní produktivity práce, později však přišlo zpomalení. Zpomalení růstu produktivity práce se projevilo v Itálii více než v jiných evropských zemích a objevilo se ve všech sektorech i regionech. Příčinou byla absence přírůstků produktivity, která byla důsledkem reformy na trhu práce na přelomu tisíciletí (byla vytvářena nová pracovní místa i přes slabý hospodářský růst). Během krize, která vypukla v roce 2008, nedošlo k poklesu pracovních míst, ale spíše ke snížení počtu odpracovaných hodin na zaměstnance. V dlouhodobém měřítku jsou příčinou slabé produktivity strukturální problémy i přítomnost mikropodniků (převážně v rodinném vlastnictví). Podíl těchto podniků je v Itálii sice srovnatelný s podílem mikropodniků ve Francii, jejich produktivita ale zaostává. - Pozn. -- Na webu DG Trésor dostupné i v originální francouzské verzi. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/06/Tresor_Economics_170_2016.pdf

Informatika. Počítače

Robert Piffel, Zuzana Pacinová

Elektronické pečeti a certifikáty pro autentizaci internetových stránek : seriál článků o eIDAS - díl třetí

Veřejná správa, Sv. 27, (2016) č. 12, s. 28

Od 1.7.2016 vstupuje v účinnost celá část nařízení eIDAS týkající se služeb vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (eIDAS je nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES). Třetí díl ze série článků o eIDAS se zabývá zavedením nového pojmu tzv. elektronických pečeti, které budou sloužit jako důkaz toho, že elektronický dokument vydala určitá právnická osoba, a poskytovat tak jistotu o původu a integritě dokumentu. Elektronické pečeti mohou sloužit pro automatické označování dokumentů, neboť na rozdíl od elektronického podpisu se nejedná o podepsání dokumentu, ale jeho označení. -- Třetí díl série článků o eIDAS, první díl publikován v č. 10/2016, druhý díl v č. 11/2016.

Taming the beasts : regulating technology companies**Jak zkrotit šelmy : regulování technologických společností**

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8991, p. 53-55

Podle kritiků dává Evropa jako obvykle přednost regulaci před inovací a navíc je protekcionistická, takže přemýšlí o tom, jak regulovat činnost online platforem technologických gigantů jako je Facebook, Google a Uber. Plány Evropské komise na zavedení režimu pro tyto služby zahrnují vše od představ, co by technologické firmy měly dělat, aby se zbavily svého sporného obsahu (jako nenávistné projevy) až po to, zda uživatelé mohou přesouvat nahromaděná data z jedné platformy na druhou. O regulaci platforem uvažují i jiné státy, ale vše zatím zůstává na úrovni debat.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor**Sv. 23, (2016) č. 5**

Rozvoj informačních a komunikačních technologií a elektronické komunikace stále pokračuje (s. 13-16); Elektronický podpis (s. 17-21); Elektronická identifikace a podpis v EU (s. 22-26); Správa dokumentů (nejen) v elektronické podobě (s. 27-29); Anketa: Elektronická komunikace se státem více než půl roku po novelizaci daňového řádu (s. 29).

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Claire Brodin

Au-delà de l'aide : les financements innovants**O rozvojové pomoci : inovativní způsoby financování**

Problemes économiques, No. 3134 (2016), p. 58-64

Oficiální rozvojová pomoc (aide publique au développement, APD; v angl. official development assistance) je významným nástrojem podpory rozvojových zemí. Vyspělé země však stále diskutují o efektivitě tohoto způsobu pomoci. Ze strany některých zemí také klesá ochota se na financování podílet v dostatečném objemu. K tomu, aby bylo možné splnit Cíle udržitelného rozvoje do roku 2030, je dle autorky třeba najít nové (inovativní) formy financování rozvoje, jako např. daň z finančních transakcí nebo zelené dluhopisy. Tyto nástroje by doplnily tradiční způsoby pomoci a zapojily by i soukromý sektor. - Pozn.

By Gideon Rachman

The making of a global crisis**Jak vyvolat globální krizi**

Financial Times, Vol. 2016, No. 39199 (25.6.2016), p. 11

V případě brexitu jde o britské rozhodnutí, ale šok zasáhne celý svět. Nejsilnější účinky dopadnou na samotnou Británii, ale Evropa i svět budou také otřeseny. Británie pocítila šok okamžitě - během jednoho dne vypověděla své nejdůležitější mezinárodní partnerství, ztratila premiéra, viděla padat kurz libry a znovu oživila vyhlídku okamžitého rozpadu země. V článku se rozebírají širší dopady brexitu na svět a konstatuje se, že britští politici po čtyřicet let pomáhali utvářet světový liberální řád, který nyní odchod Británie z EU ohroží. -- K problematice brexitu viz i další články v tomto čísle FT a v následujících číslech.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 124 (27.6.2016)**

Konec západu, jak ho známe - téma čísla ke schválenému brexitu (s. 1 a 3) a tematicky související články Odchod Britů z EU vzbuzuje obavy, že se ekonomické oživení Evropy zpomalí (s. 3) a Co bude s EU po brexitu? - Británie na odchodu (s. 8-9) i další články a komentáře na s. 2-11.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Lenka Sabelová

Celní kontroly - zařazování zboží do kombinované nomenklatury. (2. část)

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 6, s. 39-45

Druhý díl ze série článků s problematikou zařazování zboží do kombinované nomenklatury (KN) při celním řízení při dovozu zboží ze zemí mimo Evropskou unii do ČR. V této části se čtenář seznamuje s pravidly, která platí pro proces zařazování zboží v harmonizovaném systému a v kombinované

nomenklatuře, problematika je ilustrována řadou příkladů. Autorka nejprve poukazuje na všeobecná pravidla pro interpretaci harmonizovaného systému, poté na další kroky ke správnému zařazení zboží do KN. Upozorňuje, že v případě, kdy nelze určit správnou KN uvedenými způsoby, je možno podat žádost o závaznou informaci o sazebním zařazení zboží (ZISZ) nebo využít aplikaci Elektronická evidence nezávazných vyjádření a stanovisek.

Cornelius Welp ... [et al.]

Die Eroberung : Mittelstand

Dobývání : střední vrstva

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 23, S. 18-23

Investoři z Číny se při přejímání německých podniků angažují tak silně jako nikdy. To budí obavy o pracovní místa a patenty. Skepse je velká, ale často neoprávněná. Skutečnost je většinou jednoznačně příznivější. Většina čínských investorů obchoduje dlouhodobě a zaručuje zaměstnání.

Jitka Fajstavrová

Dílčí porovnání celních správ EU. II

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 6, s. 12-14

Ve druhé části čtyřdílného seriálu o celních správách členských zemí Evropské unie srovnává autorka výhradní a sdílené kompetence celních správ. Dle jejích závěrů dochází k odlišnostem v kompetencích i u jinak srovnatelných zemí (např. z hlediska počtu obyvatel či počtu celníků). -- Pokračování z čísla 4/2016.

Dopadová studie MPO a MZV předpovídá pozitivní dopad TTIP na ČR

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 10, příl. Legislativa s. II

Krátká informace o výsledcích národní dopadové studie ministerstva průmyslu a obchodu a ministerstva zahraničních věcí "Studie dopadů uzavření Transatlantické dohody o obchodu a investicích mezi EU a USA (TTIP) na ČR a její hospodářství". Studie se zaměřuje především na obchodní stránku TTIP, přičemž pracuje se čtyřmi možnými scénáři a na jejich základě předpovídá možné dopady TTIP na ČR. Skládá se z vyhodnocení makroekonomických efektů na českou ekonomiku, analýzy vybraných sektorů a zhodnocení geopolitických a právních aspektů TTIP. Očekávané dopady jsou pozitivní a potvrzují, že by dohoda měla vést k nárůstu blahobytu (HDP a mzdy) a mírnému zvýšení specializace české ekonomiky.

Misplaced charity : foreign aid

Špatně cílená charita : zahraniční pomoc

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8993, p. 54-55

Oficiální rozvojová pomoc, která zahrnuje granty, půjčky, technickou pomoc a odpuštění dluhů, dosahuje kolem 130 mld. USD ročně. Více než dvě pětiny této částky prochází přes mezinárodní organizace, jako je Světová banka, OSN a Globální fond. V loňském roce bylo 9 % vynaloženo na uprchlíky v dárcovských zemích jako reakce na příliv migrantů do Evropy. Podle různých měřítek však zahraniční pomoc selhává. Je špatně koordinovaná, většina se jí nedostane ani chudým lidem ani do dobře řízených zemí, a podle některých hledisek se její cílenost zhoršuje.

Jiří Kroupa

Nový celní zákon a s ním související změny

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 28-30

V květnu 2016 vstoupilo v platnost přepracované znění celního kodexu Unie, kterým je nově upravena celní problematika v rámci Evropské unie. Tento předpis si vyžádá přijetí zcela nové navazující národní úpravy v podobě nového celního zákona, který adaptuje český právní řád na celní kodex Unie. Nový celní zákon v současnosti prochází legislativním procesem (sněmovní tisk č. 716 a doprovodný zákon tisk č. 717). Autor seznamuje s klíčovými prvky nové právní úpravy (okruh agend, správce cla, procesní režim, celní kontroly, celní řízení, správa cla, správní delikty, poskytování údajů o obchodu EU pro statistické účely) a upozorňuje na změny oproti dosavadní úpravě v zákoně č. 13/1991 Sb. Zdůrazňuje, že kromě adaptační role a role legislativně modernizační přistoupí nový celní zákon také ke snížení administrativní zátěže dovozců v některých dílčích situacích. Následně jsou stručně charakterizovány připravované změny prováděcích předpisů a změny provedené doprovodným zákonem u zákonů č. 456/2011 Sb., č. 17/2012 Sb. a v zákoně o DPH.

Jiří Bálek

UNCITRAL: k podpoře začlenění podnikatelských entit do státem regulované ekonomiky

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 8, (2016) č. 5, s. 140-143

Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo (UNCITRAL) zařadila v roce 2013 na svůj program pracovní postupy a strategie směřující k rozvoji mezinárodního obchodního práva, a to zejména v oblasti snížení právních překážek, kterým čelí mikro, malé a střední podniky. Úkolem UNCITRAL je poskytnout členským státům jistou doposud neexistující předlohu ve formě modelového práva a doplnit tak chybějící právní úpravu, která by dosavadní extralegální mikro, malé a střední podniky oficiálně začlenila do státem regulované ekonomiky. Modelové právo bude mít nejvýznamnější dopady na ekonomiky rozvojových států s vysokou koncentrací mikro, malých a středních podniků, byť průřezově jsou situovány ve všech světových ekonomikách a právních řádech. - Pozn.

By Alan Spearot

Unpacking the long-run effects of tariff shocks : new structural implications from firm heterogeneity models

Průzkum účinků tarifních šoků v dlouhém období : nové strukturální dopady z modelů různorodosti firem

American Economic Journal: Microeconomics, Vol. 8 (2016), No. 2, p. 128-167

Liberalizace obchodu by měla být z pohledu ekonomické teorie prospěšná pro zúčastněné země, skutečné účinky nicméně pozitivní být nemusí. Příčinou jsou rozdíly mezi zeměmi (např. v rozložení firem, produkčních faktorů, aj.), které vedou k odlišné míře schopnosti ekonomik reagovat na šoky. Autor v článku vyvíjí nový model, pomocí kterého zkoumá účinky odstranění cel na ekonomiky různých zemí. Výsledky naznačují, že odstraňování obchodních bariér bylo v minulosti skutečně prospěšné více pro určité země či skupiny zemí, než pro jiné. - Pozn.

Tomáš Melichar

Zbožíznalství : stále živá disciplína

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 6, s. 10-11

Stručná historie klasifikace zboží pro celní účely. Komentáře k Všeobecným pravidlům pro interpretaci kombinované nomenklatury.

Podnik a podnikání

Norbert Häring

Fluch oder Segen? : die Sharing Economy verspricht eine neue Art des Wirtschaftens - mit vielen Nebenwirkungen

Prokletí, nebo požehnání? : sdílená ekonomika slibuje nový způsob ekonomické aktivity - s mnoha vedlejšími účinky

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 116 (20.6.2016), S. 16

K diskusím o příslibech a rizicích sdílené (kolaborativní) ekonomiky pro spotřebitele a pracovní trh. Autor se v článku pozastavuje nad zatím neúplnými definicemi sdílené ekonomiky, které nejsou zcela s to pojmout všechny její projevy i společnosti nabízející či zprostředkovávající zboží a služby pomocí internetu a mobilních aplikací. Dále se příspěvek zabývá názory a analýzami, jež se zaměřují na schopnost firem sdílené ekonomiky (typu taxislužby Uber, ubytovacího portálu Airbnb a dalších) etablovat se navzdory regulacím v mnoha zemích jako standardní poskytovatelé služeb a na jejich tendence vytvářet, případně rozbíjet kvazimonopolní tržní struktury.

Thomas Hanke

Staat zerschlägt Areva : der Atomkonzern wird zerlegt und soll in einzelnen Tranchen verkauft werden

Stát rozbije Arevu : atomový koncern bude rozdělen na menší části a rozprodán v jednotlivých tranžích

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 114 (16.6.2016), S. 24

Francouzská vláda hodlá prodat jednotlivé části krachujícího výrobce jaderných technologií Areva NP. Akvizice částí Arevy však s sebou nese pro kupce nemalá rizika. Těm totiž mohou vzniknout dodatečné

náklady v souvislosti s odhalenými francouzského úřadu pro jadernou bezpečnost ASN o používání nedostatečně zdokumentovaných stavebních dílů a kvůli miliardovému sporu s finským energetickým podnikem TVO za desetileté zpoždění ve výstavbě reaktoru Olkiluoto. Stát proto navýší kapitál o pět miliard eur pro nově vyčleněné části Arevy (Areva SA a New Co), do nichž jsou soustředěny kromě těžební a zpracovatelské činnosti také všechny pohledávky Arevy NP. Vládou preferovaný kupec zbytkové Arevy NP, v níž zůstanou pouze provozovny vyrábějící reaktory, je rovněž většinově státní energetický koncern EDF.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Marcus Kahmann

Allemagne : la nouvelle politique familiale

Německo : nová rodinná politika

Problemes économiques, No. 3135 (2016), p. 53-64

V souvislosti se snahou o zvýšení účasti žen na trhu práce a zachování míry porodnosti dochází v Německu ke změnám rodinné politiky. Hlavní myšlenkou současné německé rodinné politiky je sladění rodinného a pracovního života. Od přelomu tisíciletí proto vzniklo postupně několik různých opatření a reforem v této oblasti (úprava rodičovské dovolené, zvýšení počtu zařízení pro hlídání dětí předškolního věku, změny v rodičovských dávkách). - Pozn.

Anna Aizer ... [et al].

The long-run impact of cash transfers to poor families

Dlouhodobé účinky peněžních transferů chudým rodinám

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 4, p. 935-971

V letech 1911-1935 probíhal ve Spojených státech speciální program pro matky s dětmi („Mothers Pension Programs“), kdy nejchudší matky-samoživitelky dostávaly při splnění určitých podmínek peněžní transfery. Autoři zjišťují vliv tohoto programu na délku života dětí, délku školní docházky a příjem v dospělosti. Srovnáním rodin, kterým byly peníze přiznány, a rodin, kterým nárok nebyl uznán, potvrzují autoři pozitivní účinky programu na délku života dětí mužského pohlaví i na další proměnné. - Pozn. -- Články na podobné téma také viz str. 855 a 903.

Jan Mertl

Úloha speciálních penzijních schémat v současných penzijních systémech

Fórum sociální politiky, Sv. 10, (2016) č. 3, s. 13-19

Univerzální penzijní systém je základní variantou důchodového zabezpečení dostupnou každému zaměstnanci, resp. občanovi daného státu, a speciální penzijní systémy jsou chápány jako nadstavba tohoto systému. Cílem článku je zmapovat situaci univerzálního penzijního systému v kontextu vývoje trhu práce, demografických změn, kvality života a především posoudit možnosti existence speciálních penzijních schémat pro vybrané sociální skupiny a odvětví ekonomiky. V té souvislosti autor zkoumá vazby mezi těmito systémy, hlediska posuzování speciálních schémat i jejich sociálně-politický význam. Ukazuje také možnou roli ukazatelů QALY a DALY ve vztahu k důchodovému systému. Jako empirický příklad slouží situace v českém hornictví a britský Mineworker's pension scheme.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Petr Wija, Michal Němec

Bydlení a bytová politika v hlavním městě Praze a České republice v kontextu demografických změn

Fórum sociální politiky, Sv. 10, (2016) č. 3, s. 19-20

Příspěvek se zaměřuje na tematiku seniorského a sociálního bydlení v ČR. Rozebírá otázku bydlení a bytové politiky jako součást politiky "přípravy na stárnutí obyvatelstva" a upozorňuje na problematiku seniorského bydlení v souvislosti s mezinárodními úmluvami. Poté se věnuje bytové politice v Praze a předkládá doporučení Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy k realizaci diferencovaných forem sociálního a dostupného bydlení v rámci běžné zástavby, k efektivní a odpovědné správě bytového fondu a k aktivně vedené bytové politice města. Tabulka přináší prognózu vývoje počtu seniorů v Praze v letech 2030-2050 ve čtyřech věkových kategoriích (střední varianta pro obě pohlaví).

Ceny na realitním trhu stále rostou

Profi poradenství & finance, Sv. 4, (2016) č. 5, s. 46-47

Příspěvek dokumentuje pokračující trend růstu cen rezidenčních nemovitostí v ČR v r. 2016 a prostřednictvím vývoje Indexu cen nemovitostí Hypoteční banky (HB INDEX) dokládá dynamiku cenového vývoje od r. 2010. Tento ukazatel je založen na reálných odhadech tržních cen nemovitostí, které si prostřednictvím hypotečního úvěru pořídili klienti HB. Ceny jsou samostatně sledovány a analyzovány u tří typů nemovitostí - bytů, rodinných domů a pozemků.

Marie Ruberová, Alena Superatová

Vztah mezi nájemným z pozemku a jeho cenou

Soudní inženýrství, Sv. 27, (2016) č. 1, s. 15-20

Článek popisuje vztah mezi nájemným z pozemku a jeho cenou. Nejprve je vymezen pojem obvyklé nájemné z pozemku, dále je obecně pojednáno o stanovení nájemného porovnáním a o stanovení nájemného procentuální sazbou z ceny pozemku. Procentuální sazbu je ideální odvodit porovnáním na základě trhu, avšak pro její určení existují i pomocné (náhradní) metody. Při stanovení procentuální sazby je možno přihlížet také k sazbám uvedeným v oceňovacích předpisech. Většina znalců a znaleckých ústavů při určování procentuální sazby však vychází zejména z vlastních znalostí trhu. V druhé části článku je řešen vztah mezi inzerovaným nájemným a inzerovanou cenou a cenou zjištěnou z cenové mapy stavebních pozemků u vybraného vzorku stavebních pozemků s komerčním využitím ve statutárním městě Ostravě. Výsledné zjištěné hodnoty jsou v závěru článku porovnány.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Jan Růžička

"3D" mzdové statistiky

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 5, s. 32-33

Zaměřeno na mzdy a jejich vývoj v České republice v období 2014-2015 z pohledu podniků. Autor vysvětluje pojmy mzdová diferenciacie, mzdová disparita a distribuce mezd a zjišťuje mzdovou disparitu (tzn. nerovnost a rozdíly mezd, které nelze vysvětlit diferenciací) v závislosti na odvětví nebo lokalitě, ve kterých zaměstnavatel působí. Údaje vycházejí z charakteristiky meziročního vývoje souboru podniků. Celkový růst mezd je pak bilancí přírůstků a úbytků, popsany zmíněnou distribucí vývoje průměrných mezd souboru podniků. Tabulky informují o meziročních změnách průměrné mzdy v podnicích podle regionů a podle klasifikace ekonomických činností za období 2014-2015.

Ulf Sommer

Das deutsche Jobwunder : der Beschäftigungsrekord**Německý pracovní zázrak : rekordní zaměstnanost**

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 114 (16.6.2016), S. 1, 4-5

V letech 2011 až 2015 vytvořilo 30 největších, na burze kótovaných německých podniků na domácím trhu práce bezmála 124 tisíc nových pracovních míst. V současnosti tyto podniky vypsalý výběrová řízení na dalších 15 tisíc dosud neobsazených pozic. Díky stoupající domácí poptávce ale hodlají nabírat nové zaměstnance i malé a střední podniky, které pro rok 2016 počítají s vytvořením až 450 tisíc pracovních míst, což je nejvíce od roku 2012. Součástí článku je detailní přehled o počtu zaměstnanců 30 největších německých koncernů indexu Dax včetně meziročního srovnání vývoje počtu zaměstnanců v jejich domácích i zahraničních provozech za rok 2015. -- K dopadům digitalizace na zaměstnanost v německých podnicích viz také článek na s. 5.

Conseil d'orientation pour l'emploi

Dix ans de réformes du marché du travail en Europe**Deset let reforem trhu práce v Evropě**

Problemes économiques, No. 3134 (2016), p. 5-15

Článek je výtahem stejnojmenné zprávy vytvořené francouzským Poradním sborem pro zaměstnanost (Conseil d'orientation pour l'emploi, COE). Od vypuknutí hospodářské krize byla v evropských zemích provedena řada reforem na trhu práce (zmírnění podmínek pro ukončení pracovního poměru, decentralizace kolektivního vyjednávání, zpomalení růstu minimální mzdy či naopak její zavedení

v Německu, reformy v podpoře v nezaměstnanosti, aj.). Účinek reforem byl Poradním sborem pro zaměstnanost hodnocen ze tří hledisek - zda měly reformy vliv na nezaměstnanost, zda zlepšily konkurenceschopnost ekonomiky a zda vedly ke snížení chudoby a nerovností. Článek obsahuje vložený informační box, kde je podrobněji popsána reforma trhu práce v Německu. - Pozn. -- K reformám trhu práce v konkrétních zemích (Francie, USA, Itálie, Velká Británie) viz str. 16, 22, 27 a 36.

Karel Janda

Jak bezpečně ukončit pracovní poměr?. (1)

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 5, s. 8-11

Autor přehledně shrnuje, jakými možnými způsoby může dle zákoníku práce skončit pracovní poměr zaměstnance (rozvázáním, uplynutím sjednané doby, správním rozhodnutím a smrtí zaměstnance nebo zaměstnavatele). Dále podrobněji rozebírá způsoby možného rozvázání pracovního poměru: dohodou, výpovědí (s uvedením a definováním oprávněných důvodů výpovědi - pro nadbytečnost, ztrátu schopnosti vykonávat práci podle pracovní smlouvy a porušení pracovních povinností zvláště hrubým způsobem).

Jiří Macíček

Kontroly nelegálního zaměstnávání občanů ČR a cizinců

Národní pojištění, Sv. 47, (2016) č. 6, s. 18-20

Příspěvek informuje o kontrolní činnosti na úseku nelegálního zaměstnávání v působnosti Státního úřadu inspekce práce od r. 2012. Upozorňuje na změny související legislativy z r. 2015, na zprovoznění dálkového přístupu inspektorů do vybrané databáze ČSSZ, které umožnilo zvýšit efektivitu prováděných kontrol a snížit administrativní zátěž zaměstnavatelů, a charakterizuje posun kontrolní činnosti směrem od plošného provádění kontrol k cíleným kontrolám. Výsledky kontrol dokládají, že v r. 2015 byl zaznamenán nárůst počtu zjištěných nelegálně zaměstnávaných osob. Příložená tabulka ukazuje nejčastější státní příslušnosti nelegálně zaměstnávaných cizinců u nás.

Kerwin Kofi Charles, Erik Hurst, and Matthew J. Notowidigdo

The masking of the decline in manufacturing employment by the housing bubble

Maskování poklesu zaměstnanosti ve výrobě rezidenční bublinou

The Journal of economic perspectives, Vol. 30 (2016), No. 2, p. 179-200

Od přelomu tisíciletí klesá v USA zaměstnanost ve výrobním průmyslu. Až do vypuknutí Velké recese v roce 2007 byla ale rostoucí nezaměstnanost méně kvalifikovaných osob maskována boomem ve stavebnictví, kdy rostla poptávka po méně vzdělaných zaměstnancích v tomto sektoru. Výrazný pokles nezaměstnanosti po roce 2007 proto nebyl způsoben jen cyklickými faktory, ale také strukturálními faktory (kvůli poklesu ve stavebnictví se naplno projevíly důsledky poklesu zaměstnanosti ve výrobě). V závěru článku autoři poukazují na to, že odhalení skutečných příčin nezaměstnanosti je nezbytné pro správné nastavení hospodářské politiky, a diskutují o možnostech, jak zmírnit důsledky strukturální nezaměstnanosti. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 11, (2016) č. 7-8

Co se změní v zákoníku práce? - v r. 2017, srovnání (s. 3-6); Jak ukončit pracovní poměr dohodou (s. 22-25); Souběh překážek v práci na straně zaměstnavatele i zaměstnance - je nárok na náhradu mzdy? (s. 49-51); Agenturní zaměstnávání - problémy (s. 52-55); Skončení pracovního poměru - chyby a nedostatky (s. 56-59); Daňové zvýhodnění na děti - dle novely č. 125/2016 Sb. (s. 71); Nevyčerpaná dovolená - řešení po 30.6.2016 (s. 80-81); EU - princip jednoho pojištění z pohledu zdravotního pojištění (s. 96-98); Monitoring zaměstnanců a využívání služebních počítačů a telefonů (s. 103-104).

Právo

David Szostok

Bitcoin jako věc v právním smyslu

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 5, s. 24-26

Nové široké pojetí věci v právním smyslu zakotvené novým občanským zákoníkem zahrnuje do tohoto institutu diametrálně širší okruh statků, než tomu bylo u pojetí předchozího. V této souvislosti příspěvek rozebírá věcněprávní aspekty decentralizované elektronické kryptoměny bitcoin. Autor upozorňuje, že používání této virtuální měny v rámci běžného platebního styku a její samotná funkčnost je založena na důvěře a že se peníze v současné době vyznačují nominální existencí, avšak reálně zpravidla neexistují. Věcný aspekt bitcoinu podtrhuje porovnáním "fiktivních peněz" na vkladech v bankách s bitcoiny. - Pozn.

Jakub Handrlica

Coordinated administrative decisions in the EU law : some thorny issues arising from the application of this new model

Koordinované správní akty v právu EU : ožehavé problémy objevující se v souvislosti s použitím tohoto nového modelu

Právník, Vol. 155, (2016) No. The Lawyer Quarterly 2, p. 115-122

Příspěvek se zaměřuje na identifikaci nejdůležitějších problémových otázek vycházejících z nového modelu správního rozhodování, kdy byl do systému evropského správního práva zaveden nový institut koordinovaných správních aktů/rozhodnutí (coordinated administrative decisions). Popisuje základní charakteristické znaky koordinovaných správních aktů a zvažuje problémy vzájemných mezinárodních efektů v koordinovaném rozhodování. Jedná se zejména o otázky právní účinnosti těchto aktů, jejich formální stránky a rušení nebo změny právně účinných koordinovaných správních rozhodnutí. - Pozn.

Heike Anger

Ein Fall mit Sprengkraft : Europäischer Gerichtshof muss über den Schutz von Investoren entscheiden

Výbušný případ : Evropský soudní dvůr musí rozhodnout ve věci ochrany investorů

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 112 (14.6.2016), S. 14

K Soudnímu dvoru Evropské unie v Lucemburku připutoval spor mezi nizozemskou pojišťovnou Achmea a slovenským státem (C-284/16). Subjektu Achmea měla vzniknout škoda ze zmařené investice v souvislosti se zrušením liberalizačních opatření ve slovenském zdravotním pojišťovníctví po nástupu první vlády Roberta Fica. S odkazem na bilaterální smlouvu o ochraně investic, jež byla uzavřena v roce 1991 mezi ČSFR a Nizozemským královstvím, pak Achmea požaduje prostřednictvím soukromého arbitra od Slovenska jako právního nástupce ČSFR odškodnění v řádu desítek milionů eur. Slovenská vláda však zpochybňuje oprávněnost samotného arbitrážního řízení. Podle ní po vstupu Slovenska do Evropské unie již není klauzule o arbitrážních řízeních obsažena v bilaterální dohodě v souladu s unijním právem. Výklad Soudního dvora EU může mít podle článku dalekosáhlé implikace pro celou Unii. Shledají-li totiž soudci arbitrážní ustanovení v bilaterálních smlouvách mezi státy EU za zcela konformní se Smlouvou o fungování EU, případně konstatují-li dokonce diskriminační účinky jedné bilaterální smlouvy vůči jiné, může dojít k vlně arbitrážních řízení firem proti jednotlivým zemím EU. Jestliže ale naopak prohlásí bilaterální arbitrážní ustanovení za neplatná, bude to znamenat významný zásah do mezinárodní ochrany investorů, jež by měla EU napravit novým multilaterálním smluvním mechanismem.

Tomáš Plíhal

Evidence svěřenských fondů

Bulletin advokacie, Sv. 2016, č. 6, s. 30-32

Článek se zabývá připravovanou vládní novelou zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a dalších souvisejících předpisů, která počítá s vytvořením evidence svěřenských fondů. Nově má svěřenský fond vznikat až dnem zápisu do evidence svěřenských fondů. V případě, že byl svěřenský fond zřízen pořízením pro případ smrti, vznikne smrtí zůstavitele a do evidence svěřenských fondů se zapíše po svém vzniku. V souvislosti s tím novela počítá s poměrně značnou změnou zákona č. 304/2014 Sb., o veřejných

rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů, který má nově nést název „zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěrenských fondů“. - Pozn.

Vlastimil Pihera

Krocení trustů. Svěrenské fondy v hledáčku první novely občanského zákoníku

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 8, (2016) č. 5, s. 129-134

Od účinnosti nového občanského zákoníku uběhly dva roky a Poslanecká sněmovna projednává jeho první novelu. Uvedení konceptu svěrenského fondu do českého práva bylo jedním z nejkontroverznějších témat diskuzí (nejen) odborné veřejnosti již od schválení nového zákoníku. Novela vychází z nedostatečnosti stávající úpravy svěrenských fondů. Článek upozorňuje na vady a omezenou efektivitu navrhovaných změn, jakož i na určité nedostatky v koncepčním přístupu k trustovým strukturám, které mají obecnější charakter a neprojevují se v této novele. - Pozn.

Václav Šmejkal

Listina základních práv EU jako nástroj budování sociálního modelu EU?

Právník, Sv. 155, (2016) č. 6, s. 489-508

Od prosince 2009 má EU právně závaznou Listinu základních práv EU (LZPEU), která je součástí primárního práva EU. Protože LZPEU obsahuje řadu práv vysloveně sociálních, řeší autor otázku, zda toto silné zakotvení sociálních práv může položit základ konvergence národních sociálních modelů, politik a systémů sociální ochrany a přispět tak zásadním způsobem k formování společného sociálního modelu EU. Nejprve stručně nastiňuje sociální záměry Lisabonské smlouvy a sociální obsah LZPEU a věnuje se rozsahu věcné a osobní použitelnosti LZPEU. Dále pak rozebírá způsoby, jakými jsou vnímána a prosazována sociální práva Soudním dvorem EU, a charakterizuje základní práva "mobilní" (nebrání mobilitě po vnitřním trhu EU) a "nemobilní" (jsou určována národním modelem regulace). V závěru autor konstatuje, že "Listina nezměnila stávající právní stav, ale pouze to, co již bylo dosaženo, vyjádřila v uspořádanější formě". - Pozn.

Metodický návod k aplikaci zákona o registru smluv

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 12, příl. Legislativa s. II

Účinnost zákona o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv č. 340/2015 Sb. je stanovena na 1.7.2016, přičemž k tomuto dni vzniká povinnost uveřejňování smluv. Sankční ustanovení nabývají účinnosti až 1.7.2017. Deklarovaným cílem zákona je zlepšení transparentnosti nakládání s veřejnými prostředky. Článek v krátkosti seznamuje s metodickým výkladem Ministerstva vnitra (správce registru smluv) ke zveřejňování smluv v registru smluv podle tohoto zákona. -- K tématu samotného zákona č. 340/2015 Sb. viz příspěvek Úvod do zákona o registru smluv v čas. Bulletin advokacie č. 6/2016, s. 26-29.

Nad novou úpravou znalecké činnosti

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 10, s. II

Článek nejprve seznamuje se současnou právní úpravou výkonu znalecké činnosti v zákoně č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, a shrnuje cíle připravovaného nového zákona o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech směřující ke stabilizaci a zkvalitnění výkonu znalecké činnosti. Následně představuje změny, které navrhovaná právní úprava přináší (právní nárok na zápis do seznamu znalců; stanovení jednoznačných kvalifikačních požadavků; vymezení odpovědnostních vztahů a související povinné pojištění; přezkoumání znaleckých posudků; revize systému odměňování a rozšíření okruhu hrazených nákladů; změna seznamu odvětví a oborů pro výkon znalecké činnosti; elektronická evidence znaleckých deníků aj.). Účinnost zákona se očekává od začátku r. 2018.

Nils Rauer, Anne Eckert

Richtlinie zur Harmonisierung des Know-how-Schutzes in der EU

Směrnice k harmonizaci ochrany know-how v rámci EU

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 21, S. 1239-1244

Dne 14.4.2016 byla Evropským parlamentem schválena nová unijní směrnice o ochraně důvěrného know-how a obchodních informací před neoprávněným získáním, užíváním a zveřejňováním. Rada EU by měla směrnici schválit do konce roku 2016 bez podstatných změn, neboť norma byla již v průběhu roku 2015 předběžně odsouhlasena v tzv. trilogu mezi Evropskou komisí, Radou EU a

Evropským parlamentem. Článek shrnuje stěžejní ustanovení nového předpisu s důrazem na změny pro podnikatelskou praxi. Podle autorů představuje směrnice významný krok v procesu harmonizace ochrany důvěrných obchodních informací, třebaže s ohledem na mnohé obecné formulace nebude ještě jednotné úrovně ochrany zcela dosaženo. Podstatně lépe budou však obchodní tajemství chráněna v procesní oblasti, neboť soudy všech zemí EU by jim na žádost jejich vlastníků měly udělovat předběžnou ochranu již na počátku řízení. - Pozn.

Lukáš Potěšil

Správní řád z pohledu legislativy a judikatury po 10 letech své účinnosti

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 12, s. 426-432

Správní řád pokrývá výkon veřejné správy a rozličné postupy správních orgánů, s nimiž se lze v této souvislosti setkat (vedení správního řízení, vydávání tzv. jiných správních aktů/úkonů, uzavírání veřejnoprávních smluv, vydávání opatření obecné povahy i přijímání a vyřizování stížností). Autor nejprve seznamuje s novelizacemi správního řádu č. 500/2004 Sb. za deset let jeho účinnosti. Dále rozebírá změny správního řádu způsobené závěry judikatury správních soudů. Na příkladech § 16 (ustanovení a instituty tlumočnicka), § 77 a 78 (nicotnost rozhodnutí) a § 82 (koncentrace řízení) dokládá aplikační dotváření až přetváření správního řádu. Upozorňuje, že změny v přístupu ke správnímu řádu vyvolaná judikaturou jsou do jisté míry zásadnější povahy než změny, které výslovně v jeho textu provedl zákonodárce. - Pozn.

Statistika. Demografie. Sociologie

Benedict Clements, Kamil Dybczak et Mauricio Soto

Plus vieux, moins nombreux

Starší a méně početní

Problemes économiques, No. 3135 (2016), p. 48-52

Pokles a stárnutí populace se v budoucnu nebude týkat jen vyspělých zemí - dotkne se celého světa. Pokud nebudou provedeny penzijní a daňové reformy, dojde k dramatickému zvýšení veřejných výdajů (a to i v rozvojových zemích). Článek vychází ze studie provedené autory, která odhadovala demografický vývoj a výdaje spojené se stářím (penzijní výdaje a výdaje do zdravotnictví) ve více než 100 zemích v období 2015-2100. Bez provedení reforem dojde v důsledku nepříznivého demografického vývoje ke zvýšení výdajů spojených se stářím o 8,5 p. b., což povede k neudržitelnému růstu veřejných dluhů. Do určité míry by mohla pomoci migrace, tu nelze nicméně považovat za jediné řešení - je třeba provést penzijní reformy i reformy v rozpočtové oblasti (např. zvýšit nepřímé daně, posílit zdanění nadnárodních korporací a dodržování daňových předpisů, snížit podporu energetického sektoru, zlepšit veřejné investice, aj.). Čím dříve budou reformy provedeny, tím lépe. -- Převzato z publikací na webu Mezinárodního měnového fondu, tam dostupné také v angličtině.

Hugo Lassalle

Sommes-nous trop nombreux sur Terre?

Je nás na Zemi moc?

Problemes économiques, No. 3134 (2016), p. 51-57

Debaty o negativních důsledcích nadměrného růstu populace nejsou nové - mezi vědce a filozofy, kteří se tímto tématem zabývali, patřil Thomas Malthus již na konci 18. století nebo Karl Marx ve 2. polovině 19. století. Autor shrnuje tyto názory a srovnává je s pohledy současné doby. Obavy z populačního růstu přetrvávají, objevují se ale také názory zdůrazňující vliv způsobu života a životní úrovně na životní prostředí. V závěru jsou diskutovány možnosti řízení demografického růstu. - Pozn.

Tereza Košťáková

Změna přístupu k sezónnímu očištění HDP

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 5, s. 30-31

Český statistický úřad poskytuje sezónně očištěné údaje čtvrtletních národních účtů v časové řadě 1995-2016. Doposud byla celá časová řada HDP očišťována jedním modelem, jehož sezónní faktory se v čase vyvíjely v závislosti na tom, jak se měnil sezónní charakter HDP. Důsledkem změn pravidel obchodování s tabákovými výrobky nastal zlom v časové řadě HDP v průběhu roku 2014. Tento zlom

byl pro sezónní chování HDP natolik významný, že bylo nutné začít v období po zlomu očišťovat jiným modelem. Článek se zaměřuje na podrobnější vysvětlení příčin i dopadů změn, ke kterým došlo v květnu 2016, kdy přistoupil ČSÚ ke změně přístupu k sezónnímu očištění HDP. Sezónně očištěná časová řada HDP je nově rozdělena na dvě části: do r. 2013 a od r. 2014. -- Příspěvek navazuje na článek v č. 4/2016, s. 28-29.

Jaroslav Sixta, Kristýna Vltavská

Změny v měření ekonomiky a dopady do odhadu produktivity

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 3, s. 351-368

V roce 2014 došlo k výraznějším změnám v měření ekonomiky implementací nových standardů národního účetnictví ESA 2010, zohledněním metodických požadavků Eurostatu, implementací modernějších postupů modelování a využíváním nových datových zdrojů. Článek mapuje tyto změny při přechodu z ESA 1995 na ESA 2010 a jejich dopady prezentuje na vybraných ukazatelích národního hospodářství a také prostřednictvím analýzy souhrnné produktivity faktorů. Ukazuje, že kapitalizace výdajů na výzkum a vývoj, na zbraňové systémy a na drobné nástroje představuje významný posun v měření ekonomiky, v případě ČR zvedající hladinu HDP v rozmezí 3-5%. Z výsledků je patrné, že vliv nových aktiv na odhad souhrnné produktivity faktorů získává v posledních letech na významu. - Pozn.

Účetnictví

Jaroslava Svobodová

Český účetní standard č. 710 : dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek se zaměřením na technické zhodnocení dlouhodobého majetku včetně postupů účtování technického zhodnocení u některých vybraných účetních jednotek v účetním období 2016

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2016, č. 2, s. 15-28

Popis oblasti, kterou upravuje Český účetní standard (ČÚS) č. 710 včetně postupů účtování konkrétních účetních případů. Standard č. 710 je jedním ze standardů, u kterých došlo v roce 2015 ke změnám pro vybrané účetní jednotky (viz Finanční zpravodaj č. 7/2015). Vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví dle vyhlášky č. 410/2009 Sb., se musí novou úpravou řídit od 1. 1. 2016.

Tomáš Severa

Nezávislost auditora při provádění auditorské činnosti ve vztahu k nově navrhované právní úpravě

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2016, č. 2, s. 36-38

Připravovaná novela zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech, upřesní požadavky na nezávislost auditora (stanoví podmínky, za kterých nelze auditora považovat za nezávislého). Pravidla budou v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy ISA i českým právem. Kromě nové právní úpravy se však budou muset i nadále auditori řídit Etickým kodexem Komory auditorů ČR a dalšími předpisy.

Karel Janda

Úschova a archivace účetních dokladů, účetních knih a jiných účetních dokumentů. (1.)

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 5, s. 43-45

Článek přináší základní informace o úschově účetních záznamů a podrobně popisuje legislativní úpravu lhůt úschovy účetních písemností. Věnuje se obecné legislativní úpravě, speciální úpravě pro účetní záznamy a zvláštním předpisům, které upravují jejich úschovu. Rozebírá otázku závaznosti zákona o archivnictví a spisové službě u veřejnoprávních i soukromoprávních původců a zaměřuje se také na problematiku elektronických účetních záznamů. -- Dotazy z praxe k úschově a archivaci účetních dokumentů viz příspěvek na s. 46-49.

Tomáš Sluka, Michal Svoboda

Změny českých účetních standardů č. 703 a č. 704

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2016, č. 2, s. 3-14

Shrnutí změn českých účetních standardů (ČÚS) č. 703 (Transfery) a č. 704 (Fondy účetní jednotky) doplněné o komentáře (výklad daných změn) a postupy účtování vybraných účetních případů. Změny se týkají účetních jednotek, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2016, č. 13-14**

Rezervy a závazky v období 2015/2016 - postup účtování o rezervách (s. 5); Zkušenosti z kontrol: nezveřejnění zprávy auditora ve sbírce listin veřejného rejstříku - účetní okénko (s. 6); Soukromé podnikání v současné době a jeho stručný vývoj od roku 1989 (s. 7-10).

Účetnictví v praxi**Sv. 16, (2016) č. 6**

Nejčastější chyby v přiznání k dani z příjmů PO (s. 4-12); Rozdělení zisku, výplata a zúčtování zálohy na podíly na zisku v podmínkách roku 2016 (s. 13-18); Bezúplatné příjmy v roce 2016: dokončení - dědictví, příjmy z majetkového prospěchu (s. 19-22); Jak požádat o vrácení DPH mimo Českou republiku? (s. 23-25); Praktický pohled na jednoduché účetnictví (s. 26-32).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 14 (2016), č. 6**

Rozpočet a pokuty za správní delikty, nedostatky v přezkumech - jsou vždy oprávněné? (s. 3-6); Jednoduché účetnictví spolků není daňová evidence, kterou vedou podnikatelé - fyzické osoby (s. 7-9); Novela zákona o účetnictví od 1. 1. 2016 : přehled vybraných změn - č. 221/2015 Sb. (s. 10-14); Nový zákon o zadávání veřejných zakázek - II. část - podlimitní režim (s. 15-23).

Veřejná správa

Věra Kameníčková

Porovnání obcí podle krajů a vybraných ukazatelů

Moderní obec, Sv. 22, (2016) č. 5, s. 18-20

V článku jsou porovnány kraje podle charakteristik obcí, které se nacházejí na jejich území. Jednotlivé kraje se výrazně liší např. v počtu obyvatel (velikosti) obcí. Kraje jsou porovnávány také z hlediska podílu živnostníků na počtu obyvatel obcí, nedaňových příjmů obcí v přepočtu na obyvatele, výnosu daně z nemovitosti obcí v přepočtu na obyvatele či výše dluhu na obyvatele zadlužených obcí a podílu obcí s dluhem.

Jan Pichrt, Martin Kopecký

Poznámka ke skončení služebního poměru na základě žádosti státního zaměstnance

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 11, s. 402-404

Otázka možného rozvázání či skončení služebního poměru státního zaměstnance dle zákona o státní službě je upravena oproti pracovněprávnímu vztahu odlišně. Autoři v příspěvku rozebírají a komentují právní úpravu skončení služebního poměru na základě žádosti státního zaměstnance (dle § 73 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě) a uvádějí, že skončit výkon závislé činnosti pro stát dohodou není možné. Zjišťují také, jak je tomu v případě jiných služebních poměrů. Poté analyzují otázku správného "načasování" žádosti o skončení služebního poměru s ohledem na normativně nedostatečně propracovaný konstrukt služebního poměru. - Pozn.

Adéla Havlová, Kamila Kulhánková

Přezkum dotovaných zakázek (nejen) podle nového zákona

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 5, s. 56-59

Autorky v souvislosti s přijetím nového zákona o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. v ČR vymezují a analyzují změny v přezkumu dotovaných veřejných zakázek a v možnostech obrany příjemců dotací proti korekcím dle nové právní úpravy. Rozebírají souvislosti kontroly postupu příjemců dotace při realizaci dotačních projektů, postup obrany příjemců dotací před jejím vyplacením a po vyplacení dotace. Věnují se také odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně a obraně proti rozhodnutí o porušení rozpočtové kázně. -- Viz také shrnující příspěvek 12 změn pro veřejné zakázky na s. 16-17.

Monika Bušovská

Zákon o finanční kontrole vs. zákon o vnitřním řízení a kontrole ve veřejné správě

Obec & finance, Sv. 21, (2016) č. 3, s. 32-33

Autorka v kontextu potřeby modernizace a sjednocení právního prostředí v oblasti kontroly ve veřejné správě seznamuje s návrhem nového zákona o vnitřním řízení a kontrole ve veřejné správě, který zpracovalo MF. Porovnává také rozdíly mezi návrhem a stávajícím zákonem o finanční kontrole. V příspěvku charakterizuje cíle zákona o vnitřním řízení a kontrole, vymezení a oddělení kompetencí mezi subjekty i definici zodpovědnosti konkrétních orgánů a osob. Zdůrazňuje, že integrovaný rámec návrhu je tvořen systémem vnitřního řízení a kontroly, systémem harmonizace integrovaného rámce a externím auditem (ten vykonává NKÚ). Upozorňuje také na významnou roli interního auditu ve vnitřním kontrolním systému a na nově zaváděný tzv. výbor pro audit. Poté shrnuje poslání tří harmonizačních jednotek.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů

Sv. 21, (2016) č. 3

Hospodaření územních samospráv dle státního závěrečného účtu v roce 2015 (s. 6-9) a Hospodaření obcí v r. 2015 (s. 18-20); Zprávy MF pro finanční orgány obcí a krajů - metodika financování obcí pro r. 2016 (s. 16-17); Nedostatky při výkonu řídicí kontroly z pohledu auditorské praxe (s. 30-31); Zákon o finanční kontrole vs. zákon o vnitřním řízení a kontrole ve veřejné správě (s. 32-33); IROP se zaměřuje na rozvoj informačních systémů pro veřejnou správu (s. 59); Navýšení místních poplatků - dle zákona č. 565/1990 Sb. (s. 74-75).

Veřejná správa

Sv. 27, (2016) č. 12

Ministerstvo vnitra našlo nejpřívětivější úřady (s. 2); Nové odměňování členů zastupitelstev územních samospráv - novela zákona o obcích (s. 3); Připravte se lépe na případné výpadky proudu, radí Dana Drábová (s. 4-6); Odpovědnost je alfa a omega všech činností ve státní správě - rozhovor s M. Pálkovou (s. 7-9); Jak na efektivnější komunikaci v obci (s. 10-11); Spokojenost a motivace zaměstnanců (s. 12-14); Změny služebního poměru: zproštění výkonu služby (s. 15-17); Způsoby dokládání splnění jazykového požadavku (s.17-18); Jaký je rozdíl mezi dotacemi IROP a SFDI na cyklostezky a nebezpečné dopravní úseky? (s. 19); Znovuzrozená Litomyšl kloubí historii s moderním životem (s. 20-22); Radnice používá systém ISO 9001. Je téměř geniální, říká tajemník (s. 22-23); Každého člověka je třeba brát jako individualitu a využít jeho potenciál bez ohledu na věk (s. 24-27); Elektronické pečete a certifikáty pro autentizaci internetových stránek (s. 28).

Veřejné finance. Rozpočet

Je. Gurvič, I. Sokolov

Budžetnyje pravila: izbytočnoje ograničeniye ili neot`jemlemyj instrument bjudžetnoj ustojčivosti?

Rozpočtová pravidla: zbytečné omezení nebo nedílný nástroj rozpočtové stability?

Voprosy ekonomiki, Sv. 2016, No. 4, s. 5-29

V příspěvku jsou analyzovány mezinárodní a ruské zkušenosti s uplatňováním rozpočtových pravidel. Jsou zde uvedeny teoretické i empirické argumenty ve prospěch zachování stávajících rozpočtových pravidel v Rusku s určitými obměnami, zaměřenými na zajištění relativně stabilní úrovně nákladů federálního rozpočtu při zaručeném splnění všech povinností státu, na podporu proticyklického charakteru rozpočtové politiky a na zvýšení udržitelnosti pravidel i při silných vnitřních a vnějších šocích. Hlavní inovace v podobě rozpočtových pravidel souvisí s úpravou způsobu určování základní ceny ropy, výpočtu výše cyklických příjmů a cílové hodnoty strukturálního deficitu a pravidel financování deficitu. Účinnost navrhovaného modifikovaného rozpočtového pravidla se projevuje formou modelování na základě skutečných dat za léta 2005-2015 a prognózovaných dat na léta 2015-2025. - Pozn.

By Robin Wigglesworth and Elaine Moore

Curing default

Jak vyléčit platební neschopnost státu

Financial Times, Vol. 2016, No. 39184 (8.6.2016), p. 7

Americkému hedgeovému fondu Elliot Management se podařilo přimět Argentinu, aby konečně splatila svůj dluh, k čemuž došlo v dubnu t. r. Ekonomové a právníci nyní rozebírají širší důsledky. Mají podezření, že úspěšná taktika fondu by mohla povzbudit ostatní hedgeové fondy k podobnému nátlaku na země zápasící s platební neschopností. Podle profesora Josepha Stiglitze se jedná o mimořádně špatný precedens, který vyvolá velký neklid v globálním finančním systému. Spory způsobuje i nejednoznačný výklad doložky pari passu.

Jakub Fischer, Hana Lipovská, Daniel Němec

Implementační zpoždění diskreční fiskální politiky

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 3, s. 245-263

Fiskální diskrece je nástrojem proticyklické, stabilizační aktivní politiky. Implementační zpoždění patří mezi hlavní argumenty v neprospěch diskreční fiskální politiky, nicméně je to jediné časové zpoždění diskreční fiskální politiky, které mohou tvůrci hospodářských politik vlastní aktivitou minimalizovat. Článek empiricky zjišťuje průměrnou délku a charakteristickou strukturu implementačního zpoždění v české ekonomice a vymezuje faktory, které mají na jeho délku vliv. Autoři pracují s unikátní databází 62 diskrečních fiskálních zákonů, které nabyly účinnosti v ČR v období 1997-2013, a s vlastní metodikou měření implementačního zpoždění i jeho jednotlivých složek. Předkládají výsledky studie, kde kromě délky a struktury implementačního zpoždění analyzují také jeho legisvakantní složku. Sledují i význam nestandardní legislativní procedury ve srovnání s procedurou standardní. Uvádějí, že průměrná délka implementačního zpoždění v ČR je 2,4 čtvrtletí. - Pozn.

V.V. Klimanov, A.A. Michajlova

Otkrytost' i prozračnost' bjudžeta: meždunarodnyje sopostavlenija i perspektivy Rossijskoj Federacii

Otevřenost a transparentnost rozpočtu: mezinárodní srovnání a perspektivy Ruské federace

Finansy, Sv. 2016, No. 4, s. 13-17

V článku se rozebírá postavení Ruské federace v Indexu rozpočtové otevřenosti (Open Budget Index), který sestavilo Mezinárodní rozpočtové partnerství (International Budget Partnership) v r. 2015, a také hlavní doporučení ke zvýšení transparentnosti ruského rozpočtu. - Pozn.

by Ian Hawkesworth and Ihssane Loudiyi

Overview of public governance of public-private partnerships in the Russian Federation

Přehled veřejného řízení partnerství veřejného a soukromého sektoru v Ruské federaci

OECD journal on budgeting, Vol. 15 (2015), No. 1, p. 9-30

Rusko plánuje využít k rozvoji své infrastruktury projekty soukromého a veřejného sektoru (PPP projekty). V roce 2012 vydala Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj doporučení pro veřejné řízení PPP projektů. Tato doporučení zahrnují 3 oblasti, které se skládají z 12 dílčích bodů (kritérií) - vytvoření institucionálního rámce, princip výběru projektů na základě porovnání přínosů a nákladů projektu a transparentnost a finanční udržitelnost projektů. V článku je hodnoceno řízení PPP projektů v Rusku dle těchto kritérií a jsou poskytnuty také konkrétní návrhy, co je třeba ještě zlepšit. - Pozn.

Martin Wolf

Painful choices still hang over Greece

Řecko má pořád ještě před sebou nepříjemné rozhodování

Financial Times, Vol. 2016, No. 39184 (8.6.2016), p. 9

Autor klade otázku, zda je vůbec možné, aby se Řecko stalo úspěšnou finančně soběstačnou ekonomikou v rámci eurozóny. Zatím to probíhá tak, že eurozóna předstírá, že Řecko není v platební neschopnosti, Řecko předstírá, že provede reformy, a obě strany hrají o čas. Příspěvek vychází z nové analýzy udržitelnosti dluhu od Mezinárodního měnového fondu, ve které fond připouští, že program schválený v roce 2010 byl silně nerealistický. Aby byl dluh udržitelný, musí podle autora dojít k dalšímu podstatnému prodloužení doby splatnosti a odložení splátek a ustálení oficiálních úrokových

sazeb na maximálně 1,5 %. Členové eurozóny by tak museli nahradit Evropskému stabilizačnímu mechanismu ztráty způsobené stanovením pevné úrokové sazby pro řecké půjčky, čímž by došlo k "transferové unii".

Karel Zeman

Pohledávky státu - destruktivní faktor fiskální politiky České republiky

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 3, s. 264-292

Autor zjišťuje, jaký je národohospodářský význam řízení procesu vymáhání pohledávek státu, a to zejména ve vztahu k fiskální politice. Po teoretickém úvodu analyzuje vývoj pohledávek českého státu v období 2001-2014 a zaměřuje se na identifikaci příčin vývoje a současného stavu pohledávek státu v ČR. Dále pak provádí ekonometrické testování závislosti vzniku pohledávek státu po lhůtě splatnosti na hospodářském cyklu, změně daňových sazeb a vstupu ČR do EU (věnuje se tempu růstu reálných daňových nedoplatků v závislosti na ukazatelích HDP a jeho cyklickém chování). Analyzuje také nejefektivnější systémy řízení procesu vymáhání pohledávek v ČR (na FNM ČR a PF ČR) a vyhodnocuje výsledky dosažené implementací nového systému řízení procesu vymáhání pohledávek, na kterém byla prokázána možnost dosahování vyšší efektivity. Upozorňuje na skutečnost, že řízení procesu vymáhání pohledávek státu je významný negativní determinant fiskální politiky státu. - Pozn.

by Lisa von Trapp, Ian Lienert and Joachim Wehner

Principles for independent fiscal institutions and case studies

Zásady nezávislých fiskálních institucí a případové studie

OECD journal on budgeting, Vol. 15 (2015), No. 2, p. 9-272

Nezávislé fiskální instituce (independent fiscal institutions, IFIs) jsou veřejnými institucemi, jejichž úkolem je podporovat udržitelnost veřejných financí a zdravou fiskální politiku. Mezi základní funkce a úkoly IFI patří hodnocení nebo příprava makroekonomických a fiskálních prognóz a monitorování a hodnocení fiskálních plánů a výsledků. IFI existují v některých zemích již několik desetiletí, více se o nich ale začalo psát až v souvislosti s krizí v roce 2008. Od roku 2008 se počet nezávislých fiskálních institucí téměř ztrojnásobil a tyto instituce jsou dnes považovány za jednu z nejdůležitějších inovací v oblasti řízení veřejných financí. Studie obsahuje kromě úvodu do problematiky a zásad nezávislosti také 18 případových studií ze zemí OECD, na kterých jsou ukázány příklady dobré praxe efektivního fungování IFI. - Pozn.

by François Bergere

Ten years of PPP : an initial assessment

Deset let PPP : prvotní zhodnocení

OECD journal on budgeting, Vol. 15 (2015), No. 1, p. 31-123

Projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP projekty) existují ve Francii v širším pojetí pod různými názvy a v různých formách již od 17. století. V letech 2003-2004 však byla přijata nová právní úprava, která ve Francii přispěla k rozmachu PPP projektů v řadě sektorů. I přesto jsou ale v poslední době PPP projekty spojovány s negativní publicitou. V článku jsou podrobně zhodnoceny PPP projekty ve Francii - jsou uvedeny konkrétní projekty (případové studie) a jejich přínos (také podle různých oblastí - doprava, zdravotnictví, veřejné osvětlení, sport, aj.), právní úprava, modely kontraktů, kritiky spojené s některými projekty, aj. - Pozn.

by Marc Robinson

The coverage of aggregate expenditure ceilings

Zastropování agregátních veřejných výdajů

OECD journal on budgeting, Vol. 15 (2015), No. 1, p. 125-145

Stropy veřejných výdajů jsou v zemích OECD čím dál častěji využívaným nástrojem při tvorbě rozpočtů i při jejich čerpání. V některých zemích se stropy vztahují na všechny výdaje, v jiných zemích jsou naopak určité druhy výdajů (např. na zdravotnictví) ze stropů vyňaty. V článku jsou analyzovány rozpočtové stropy z hlediska jejich cílů a pokrytí (úplné vs. částečné) a vlivu na předvídatelnost rozpočtu během plánování i čerpání. Dále jsou poskytnuty příklady rozpočtových stropů ze Švédska, USA a Velké Británie. - Pozn.

Jiří Štekláč, Miroslav Titze

Udržitelnost dluhového financování státu a její interakce s kvantitativním uvolňováním : případ USA, UK a Japonska v letech 2000-2014

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 3, s. 293-318

Autor se zaměřuje na přímý pozitivní efekt kvantitativního uvolňování na refinancování státu v období finanční nestability a významného zadlužení, které by se při nečinnosti měnových autorit mohlo projevit v neudržetelnosti dluhové expozice některých států. Věnuje se teoretickému i praktickému stanovení čisté dluhové pozice USA, Velké Británie a Japonska a identifikaci faktorů ovlivňujících jejich dynamiku a samotnou sílu jejich vlivu. Prostředkem k dosažení cíle je komplexní analýza makroekonomických souvislostí rozsáhlých nákupů státních dluhopisů těchto zemí jejich centrálními bankami zejména s pomocí bilančního přístupu. Autoři nejprve zkoumají strategii nákupu státních dluhopisů z hlediska přímé a nepřímé monetizace a případného dopadu na peněžní zásobu a následně cenovou hladinu. Dále se věnují stabilizační úloze nákupů v kontextu úlohy věřitele poslední instance státu. Poté provádějí praktickou aplikaci teorie na příkladu Fed, Bank of England a Bank of Japan pro období 2000-2014. - Pozn.

Michal Koziel

Vybrané otázky v souvislosti s porušením rozpočtové kázně

Daně a finance, Sv. 24, (2016) č. 1, s. 15-22

Autor se zaměřuje na některé otázky týkající se porušení pravidel nakládání s veřejnými peněžními prostředky (rozpočtové kázně). Vymezuje pojem peněžní prostředky, na které se porušení rozpočtové kázně vztahuje, dále se věnuje samotnému porušení rozpočtové kázně na úrovni státní a na úrovni místních rozpočtů (dle zákona o rozpočtových pravidlech a zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů) a poté charakterizuje porušitele, kteří se mohou dopustit porušení rozpočtové kázně. Následně pojednává o kontrolách a postupu při porušení rozpočtové kázně i o výši uložené sankce. Na závěr hodnotí současný stav právní úpravy a navrhuje případné změny. - Pozn. -- Viz také příspěvek Odvod za porušení rozpočtové kázně jako trestní sankce ve smyslu Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod na s. 9-15.

Daniel Böhm

Výdaje státu na výzkum a vývoj stagnují

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 5, s. 36-37

Krátká charakteristika přímých veřejných výdajů Evropské unie na výzkum a vývoj (VaV) a seznámení s přímou veřejnou podporou VaV v ČR v r. 2014. Článek se zabývá geografickým rozložením veřejných výdajů, významnými poskytovateli této podpory v ČR, skupinami příjemců i odvětvovou identifikací přímé podpory VaV. Grafy dokumentují podíl státních rozpočtových výdajů na VaV z celkových veřejných výdajů v r. 2014 v zemích EU a státní rozpočtové výdaje na VaV v ČR v letech 2000-2014.

Zemědělství

Shenggen Fan ; traduit de l'anglais par François Boisivon

Réorienter le système alimentaire mondial

Změna orientace světového potravinového systému

Problemes économiques, No. 3135 (2016), p. 5-12

V roce 2015 byly mezinárodní komunitou stanoveny nové Cíle udržitelného rozvoje do roku 2030. Tento program navazuje na Rozvojové cíle tisíciletí. Cíl "odstranění extrémní chudoby a hladu" se i přes významný pokrok v této oblasti kompletně naplnit nepodařilo, přetrvává proto i v novém programu. Výzvou do budoucna zůstává vytvoření potravinového systému, který by dokázal nasycit celou planetu a který by byl zároveň šetrný vůči životnímu prostředí. -- Další články k tématu "zemědělství a potravin" viz str. 13, 21, 30 a 35.

Životní prostředí

Claude Henry

La fiscalité et la finance au secours du climat

Zdanění a finance na záchranu životního prostředí

Problemes économiques, No. 3135 (2016), p. 44-47

Na klimatické konferenci COP21 v roce 2015 byla přijata tzv. Pařížská dohoda, v níž se státy zavázaly snížit globální oteplování o 1,5-2 %. Aby bylo možné cíle dosáhnout, je třeba snížit spotřebu fosilních paliv maximálně na třetinu. Švédsku se podařilo úspěšně snížit emise zavedením uhlíkové daně. Autor dále stručně shrnuje přístupy jiných států a poukazuje na zatím nedostatečné zohlednění tzv. klimatického rizika na finančních trzích. - Pozn.

Jan Kříž

Nový OP Životní prostředí se úspěšně rozběhl a plně funguje

Moderní obec, Sv. 22, (2016) č. 5, s. 53-55

V textu je zhodnocen Operační program Životní prostředí (OPŽP) 2007-2013 (množství projektů, výše alokovaných prostředků, čerpání v jednotlivých letech) a přiblížen OPŽP 2014-2020 (cíle, specifické cíle, aktivity, výše alokovaných prostředků, ukončené, probíhající i nadcházející výzvy). Nově je do OPŽP zařazena mj. aktivita hospodaření se srážkovými vodami, která je orientována na využití srážkových vod namísto jejich urychleného odvádění do kanalizací a vodních toků, což by mělo přispět k řešení dlouho diskutované problematiky boje proti suchu v ČR.

Ostatní

Tomáš Johánek

Doprava hledá řešení, jak předejít možnému zpoždění staveb kvůli EIA

Moderní obec, Sv. 22, (2016) č. 5, s. 37

Článek se věnuje problémům spjatým s potřebou nového posouzení vlivu dopravních staveb na životní prostředí (proces EIA) v souladu s pravidly EU a novelou zákona EIA. Hrozí především zpoždění zahájení výstavby projektů za 130 až 200 mld. Kč spolufinancovaných ze zdrojů EU, což by mohlo vést k nevyčerpání prostředků alokovaných v Operačním programu Doprava. Ačkoliv Ministerstvo dopravy jedná s EK o výjimkách alespoň pro některé stavby, připravuje i "záchranný plán" v případě, že tato jednání nedospějí ke zdárnému konci. -- Viz také příspěvek Přichází boom českých dálnic: EU dala Česku výjimku, která povolí stavby se starými posudky v HN č. 127/2016 (30.6.2016), s. 1.

Robert A. Baade and Victor A. Matheson

Going for the gold : the economics of the olympics

Cesta za zlatem : ekonomie olympijských her

The Journal of economic perspectives, Vol. 30 (2016), No. 2, p. 201-218

V souvislosti s nadcházejícími letními olympijskými hrami v Brazílii v létě 2016 hodnotí autoři náklady a přínosy olympijských her pro pořadatelská města. Hlavními položkami nákladů jsou náklady na vytvoření infrastruktury (např. dopravy, ubytování pro sportovce a fanoušky, atd.), náklady na výstavbu sportovišť a operativní náklady (např. na zajištění bezpečnosti, celkovou přípravu her, aj.). K hlavním přínosům her patří krátkodobé přínosy spočívající v příjmech z útraty návštěvníků, dlouhodobé přínosy (tzv. "Olympic legacy") projevující se ve zlepšení infrastruktury, posílení obchodu, zahraničních investic a turismu v důsledku pořádání her a nehmotné přínosy plynoucí z prestiže pořadatelství her. Ve většině případů je pořádání olympiád ztrátové, a to zejména u rozvojových zemí. V závěru autoři diskutují o tom, jaké změny v přidělování pořadatelství by mohly pomoci tento stav změnit.

Xénia Makarová, Zuzana Petková

Výměna jednoho Kaliňáka je málo

Trend, Sv. 26, (2016) č. 24, s. 11-14

Článek dokumentuje podnikatelský a politický příběh slovenského ministra vnitra Roberta Kaliňáka a bývalého ministra financí a později dopravy Jána Počiateka v souvislosti s propojením na L. Bašternáka a jeho kauzu vratek DPH. Upozorňuje na možné nezákonné aktivity, střet zájmů, na podezřelé

působení v soukromých firmách i na příjmy ministrů. Informační boxy shrnují kauzu DPH Milana Chovance a kauzu nadměrných odpočtů DPH Ladislava Bašternáka. -- K tématu i příspěvek v čas. Trend č. 23/2016, s. 35 a další příspěvek v tomto čísle na s. 15. -- Další informace viz Trend č. 25/2016, s. 18-23.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 23

Všude budou stát sochy. Stát přihraje miliardy výtvarníkům: od příštího roku by měla jít část z nákladů na stavbu veřejných budov na podporu umění (s. 42-43); Zisky a renomé českého byznysu v ohrožení: menší společnosti příliš neřeší nová evropská pravidla o ochraně dat. Brzy však budou muset (s. 48-49); Kontrolní hlášení v praxi: firmy chybují hlavně v číslech dokladů - pohled na dosavadní zkušenosti s KH a informace o zpřísnění posuzování nedostatků od května 2016 (s. 52-53).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 24

Zdraví na prodej: vyplatí se jít se svými neduhy k lékařské celebritě? Je možné si v Česku koupit lepší zdraví? - pohled na české zdravotnictví a jeho financování, na obory, které nejvíce vydělávají, a další tematicky související články (s. 10-25); Britové rozhodují o celé Evropě: brexit není nereálný a je nutné se připravit na štěpení unie i jejích členských států a na nástup nacionalismu (s. 34-36).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 25

Jak koupit byt jako investici a vydělat - téma čísla: investování do nemovitostí (s. 10-19) a související článek "Hotel" vydělá i dvojnásobek - sdílené bydlení na s. 22-23; Britská libra: bitevní pole evropského referenda - sázky na brexit (s. 39-40); Vláda chce zatočit s nefér praktikami pracovních agentur - k připravované novele zákona o zaměstnanosti a zákoníku práce (s. 48-50); Zaměstnanec vs. živnostník aneb Kdo vydělá víc (s. 52-53).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 26-27

Hospodaření Pražského hradu v číslech: celkové výdaje Kanceláře prezidenta republiky (s. 22-23); Brexit rozbil evropský sen: Velká Británie byla vždy jiná než Evropa a i té chybí to hlavní: společný národ (s. 32-33); Před dovolenou se lze pojistit i proti rozvodu: limity na proplácení léčby v cizině se zvýšily, ceny nikoliv. Pojistit lze rovněž i domácí rekreaci (s. 63-64); Berňák začal šlapat po nadnárodních firmách: finanční správa doměřuje rekordní částky na převodních cenách (s. 65-67); Možnosti firem vyvinut se z trestní odpovědnosti se významně rozšiřují: počet trestních řízení proti firmám rok od roku stoupá. Novela zákona jim trochu uvolní ruce (s. 78-79).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 24

Je jim padesát. No a co? - téma zaměstnávání starších osob a výhod, které zaměstnavateli přinášejí (s. 14-18); Oslavujte CO2 - rozhovor s ekologem Patrickem Moorem, spoluzakladatelem Greenpeace, o jeho odchodu z Greenpeace, vlivu ekoaktivistů, o změnách klimatu a energetice (s. 20-25); Britský test rozumu: výsledek referenda o setrvání v Unii ukáže sílu emocí v politice - k vytrácení ekonomické argumentace pro brexit z debat před referendem (s. 27) a následný komentář M. Zámečnicka Brexit - úplně jiné kafe: emocionální rozhodování s ekonomickými dopady (s. 28-29).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 25

Brexit: odpočítávání zdravého rozumu - infografika, ekonomické argumenty pro a proti odchodu Británie z EU (s. 12-13); Padne vláda? Je mi to jedno - rozhovor s V. Klausem (s. 20-25); Nová naděje: v Latinské Americe je kvůli hospodářské a společenské deziluzi na vzestupu pravice - pohled na politickou dynamiku jihoamerických zemí (s. 27) a následný komentář M. Zámečnicka Nefungující zkratka na s. 28-29; Zkažené léto plukovníka Šlachty - ÚOOZ (s. 36-37).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2016, č. 26-27**

Vzpouora na lodi Britannia - zaměřeno na brexit (s. 12-17) a související články na s. 18-20 a 26; Co se děje s Rakouskem? Vídeň doplácí na vývoz znalostí a technologií do střední a východní Evropy (s. 27) a komentář M. Zámečnicka Rakousko se zabouchnutými vraty připravuje o růst? na s. 28-29; Neoliberalismus jako "přeprodané zboží": pohřeb ekonomické ideologie, která v čisté podobě nikdy neexistovala, je divně umělý svátek - reakce na článek MMF (s. 50-51); Ztraťte se: kam jet, když už jste všude byli - letní speciál o cestování s návaznými články (s. 54-98).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 116 (15.6.2016)**

Česku hrozí hypoteční bublina: nových hypotečních úvěrů loni přibylo téměř o třetinu (s. 1) a rozhovor s Vladimírem Tomšíkem, viceguvernérem ČNB, U hypoték chceme zavést limity, kolik bude možné půjčit klientovi vzhledem k jeho příjmům (s. 17); Babiš představuje dvoustránkové daňové příznání i rychlejší vrácení DPH - projekt MOJE daně (s. 3) a komentář J. Hrstkové na s. 10; Recept na vystoupení Británie z EU: hodně emocí se špetkou kari (s. 7); Roboti mohou zničit miliony pracovních míst v textilkách - dopad zavádění průmyslových robotů na pracovní trh (s. 18).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 120 (21.6.2016)**

Británie mimo EU už nebude zajímavá, tvrdí cizinci v Londýně (s. 6) a další příspěvky věnované kampani k referendu o odchodu VB z EU na s. 20; Chovanec ještě uvidí - rozhovor s A. Babišem, ministrem financí a šéfem ANO (s. 10-11) a článek Babiš: když prohraju, skončím na s. 1; Elektroauta sníží spotřebu benzínu v USA až o pětinu (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 121 (22.6.2016)**

ECB může zachraňovat euro, rozhodl německý soud - německý ústavní soud potvrdil možnost použití programu OMT (s. 3); Nová zbraň na daňové podvodníky. Celníci budou on-line sledovat kamiony s "problémovým" zbožím - elektronický systém sledování přepravy rizikového zboží, ze kterého se platí spotřební daň (s. 5); Jak si Babiš ohočil Evropu - komentář D. Klimeše o tlaku na rozšiřování reverse charge (s. 8); Realitní zákon chrání klienty až moc, tvrdí makléři - regulace realitního zprostředkování (s. 18).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 125 (28.6.2016)**

Země bez eura ztratí v EU vliv: po brexitu naroste síla zemí eurozóny. Česko zatím stojí mimo (s. 1); Kdo může za brexit (s. 2) a Británie už v myslích lídrů není členem Unie. Budou Londýn tlačit k rychlému odchodu (s. 3) a další příspěvky s obdobným tématem na s. 4, 8 a 22; Těžká Kysilkova mise: jak si vede Česká exportní banka (s. 12-13); Levné elektro zastavilo prodej. Chystá se soudit s daňovou správou (s. 17).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 126 (29.6.2016)**

Blízká budoucnost Evropy - EU po britském referendu a následující klíčové události (s. 2); Tři sta milionů ve hře. Elektronická evidence tržeb spustila boj o desetitisíce zákazníků - k nabídce dodavatelských systémů pro EET (s. 5); Babišův audit ukázal na miliardové ztráty při riskantní správě státního dluhu - zajišťovací operace při vydávání státních dluhopisů v letech 2004-2012 na MF (s. 13).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 127 (30.6.2016)**

Přichází boom českých dálnic: EU dala Česku výjimku, která povolí stavby se starými posudky - ekologické posudky EIA (s. 1); Evropská unie se musí reformovat, shodli se lídři. Česko chce více moci pro členské státy (s. 7) a komentář na s. 8; Nejkrásnější zákon - k zákonu o registru smluv a několik příkladů, kdy starostové dobrovolně již dříve zaváděli zveřejňování smluv (s. 10-11).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Finanční a ekonomické informace

Přehled nových knih

Přehled nových knih.....	48
Daně	48
Ekonomické vědy. Ekonomie.....	49
Finance. Bankovníctví. Měnový systém.....	49
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	50
Informatika. Počítače	50
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace.....	51
Obchod. Cla. Mezinárodní finance.....	51
Podnik a podnikání	52
Pojišťovnictví. Sociální péče	52
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství.....	53
Právo	53
Účetnictví.....	55
Veřejné finance. Rozpočet.....	55
Ostatní	56

Daně

28517

Vladimír Pelc, Petr Pelech

Daně z příjmů s komentářem 2016

Olomouc : ANAG, 2016, 1039 s.

Komentář k zák. č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, včetně novelizací účinných během roku 2016. Komentované znění zák. č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, též účinné pro rok 2016. Publikace obsahuje podrobný komentář k jednotlivým ustanovením zákonů, dále vyhlášky, judikáty, pokyny a písemná stanoviska GŘ a MF ČR. - 16. aktualiz. vyd. - ISBN: 978-80-7554-011-9 (váz.)

28514

Jana Hakalová, Yveta Pšenková

Daňová evidence : teorie a praxe

Praha : Wolters Kluwer 2016, 122 s. : il.

Právní úprava vedení daňové evidence podnikatelů - fyzických osob. Způsob vedení daňové evidence a vymezení základní pojmů. Způsob uplatňování příjmů a výdajů z hlediska zákona o daních z příjmů. Postup při uzavírání knih na konci zdaňovacího období. Postup při přechodu z daňové evidence na účetnictví podnikatelů a opačně. Publikace vychází z legislativy platné k 1.1.2016. - ISBN: 978-80-7552-239-9 (brož.)

28519

Jozef Stieranka, Mária Sabayová, Jana Šimonová

Daňové úniky a daňová kriminalita v Slovenskej republike

Bratislava : Epos 2016, 359 s. : il.

Vymezení základních pojmů. Základní charakteristika vybraných daní na Slovensku. Daňové úniky - determinanty vzniku, způsoby provádění, rozsah jejich indikace. Daňová kriminalita na Slovensku ve vazbě na skutkovou podstatu vybraných trestných činů a na praxi v oblasti jejich odhalování a objasňování. Eliminace, předcházení daňovým únikům a daňové trestné činnosti. Přijatá opatření na národní i nadnárodní úrovni. Výsledky empirického výzkumu z této oblasti a návrhy na zefektivnění odhalování daňových úniků. - ISBN: 978-80-562-0147-3 (váz.)

28512

Alena Vančurová, Lenka Láchová

Daňový systém ČR 2016

V Praze : 1. VOX, 2016, 393 s. : il.

Výklad jednotlivých daní i jejich vzájemných vazeb v kapitolách: Daň a její konstrukce; Daňový systém; Správa daní; Daň z příjmu právnických osob; Daň z příjmu fyzických osob a pojistné sociálního pojištění; Selektivní daně ze spotřeby; Daň z přidané hodnoty; Majetkové daně. Součástí výkladu jsou i ilustrativní a praktické příklady, tabulky a grafy. Komplexně zpracovaná problematika daní reaguje na stav daňového systému na konci března 2016. - 13. aktualiz. vyd. - Do roku 2005 název nakladatele VOX. - ISBN: 978-80-87480-44-1 (brož.)

28385VI

Václav Benda, kolektiv autorů

DPH při obchodování se zbožím v rámci EU a se třetími zeměmi. Dotazy z praxe

Praha : Svaz účetních, 2016, 64 s.

Problematica intrakomunitárních obchodů, dovozu a vývozu zboží v rámci EU a se třetími zeměmi a uplatňování DPH. Stručné upozornění na aktuální legislativní novinky (novela zákona o daních z příjmů od 1.5.2016 a zákon o evidenci tržeb s obecnou účinností od prosince 2016). Odborná stanoviska k dotazům z praxe, např. zdanění starobního důchodu a penze ze zahraničí, DPH při přijetí služby ze zahraničí, mikro a malé účetní jednotky a rozsah jejich účetní závěrky aj. - Obálkový podnázev: účetnictví, daně, mzdy, pojištění. - ISBN: 978-80-87367-68-1 (brož.)

28515

Jarmila Zimmermannová

Ekologické zdanění a modelování jeho dopadů

Praha : Wolters Kluwer 2016, 232 s. : il.

Pozornost je věnována jak teoretickým aspektům, tak aktuálně využívaným ekologickým daním v zemích EU a ČR. Samostatná kapitola se zabývá možnostmi modelování dopadů ekologických daní. Po přehledu klíčových vědeckých prací sumarizuje metody používané z hlediska různě dlouhých období a z hlediska úrovně analyzovaných dopadů. Další kapitoly se zaměřují na 3 ekonomické nástroje, které byly v ČR zavedeny v posledních 10 letech: energetické daně (zdanění pevných paliv, zemního plynu a elektřiny, účinnost od r. 2008), ekologický poplatek za registraci vozidel (účinnost od r. 2009) a změna pravidel v systému obchodovatelných emisních povolenek - nakupování povolenek v aukci (od r. 2013). - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-062-3 (brož.)

28501

Jiří Dušek

Elektronická evidence tržeb v přehledech

Praha : Grada 2016, 110 s.

Informace pro ty, kterých se elektronická evidence tržeb (EET) povinně týká, ale i pro uživatele (zákazníky). Úplné znění zák. č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, a zák. č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb. Komentovaná schémata s přehledy nejen všech paragrafů zákona, ale i rozšiřující informace k zákonu (např. vazby EET na účetnictví a daně). - 1. vyd. - ISBN: 978-80-247-5839-8 (brož.)

Ekonomické vědy. Ekonomie

28479

R. Buckminster Fuller ; [Petra Kudrnáčová]

Velká celosvětová peněžní loupež

Praha : Pragma 2016, 127 s.

V knize se B. Fuller (1895-1983, americký architekt, matematik, vynálezce a vizionář) staví proti systému velkých korporací, které, jak v tomto textu z roku 1983 dokazuje, přebírají kontrolu nad stále větším počtem aspektů každodenního života. Autor se zabývá vývojem těchto nadnárodních gigantů od poválečné doby, kdy převládal vojensko-průmyslový komplex, až do současnosti, kdy hlavní roli hraje skupina abstraktních právních subjektů v podobě mocných soukromých firem. Kniha je chápána jako soudobá alegorie "o hanebnosti bezohledného kapitalismu a bezradnosti klasické ekonomie". Fuller svůj život zasvětil hledání na odpověď, zda má lidstvo šanci dlouhodobě a úspěšně přežít na planetě Zemi a pokud ano, tak jakým způsobem. - ISBN: 978-80-7349-493-3 (brož.)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

28516

Josef Kaizr

Měnové kurzy, devizy, jejich tvorba za socialismu : (moje vzpomínky z cest po zemích RVHP)

V Praze : Pavel Káňa - vydavatelství Knihař 2016, 92 s.

Autorovy vzpomínky na úřednickou kariéru v socialistickém Československu v době "reálného socialismu". Svou pracovní kariéru na českém Ministerstvu financí začal v roce 1962 v odb. Devizového zahraničního obchodu a ukončil v roce 1992. V první části svých vzpomínek objasňuje tvorbu kurzových poměrů mezi bývalými zeměmi RVHP, problematiku deviz a způsob obchodního styku se zeměmi RVHP. V další části nabízí postřehy do zákulisí vnitřního systému úřadů socialistických států (Maďarsko, Polsko, Východní Německo, Rumunsko, Bulharsko a Sovětský svaz - Rusko), které získal při služebních cestách do těchto zemí. Přibližuje i realie, kulturu a jiné zvyklosti jednotlivých navštívených zemí. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-86292-89-2 (brož.)

28508

Hans-Werner Sinn ; [přeložil Karel Dyba]

V pasti eura

Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK) 2016, 175 s.

Ekonom Hans-Werner Sinn analyzuje problémy eura. Ve středu jeho pozornosti je především krizový vývoj eurozóny, který Sinn přisuzuje předčasnému zavedení eura pro skupinu strukturálně velmi rozdílných zemí EU. Autor zdůvodňuje, proč je tomu tak, a navrhuje hospodářsko-politická opatření zaměřená na řešení této krize. Tato opatření jsou v rozporu s oficiální politikou EU (těsnější vztahy ekonomické a měnové unie). Sinn zastává názor, že politika nemůže nerespektovat ekonomické zákonitosti a naopak, správná a koncepční politika na nich musí být založena. Obsah knihy je sestaven z částí: Prolog: politické zájmy, ekonomické zákonitosti a euro; Jak porozumět eurokrizi; Jak ukončit krizi jednou provždy; Zamyšlení nad budoucností Evropy. Publikace je založena na rozhovorech Hanse-Wenera Sinna s ekonomickým novinářem Jensem Schadendorfem. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-7325-394-3 (brož.)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

28481

OECD

Economic outlook for Southeast Asia, China and India 2015 : strengthening institutional capacity**Hospodářský výhled pro jihovýchodní Asii, Čínu a Indii 2015 : posílení institucionální kapacity**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, 2015, 248 s. : tab., grafy, rámečky, vzorce
Publikace každoročně sleduje asijský regionální hospodářský růst, vývoj a integrační procesy a poskytuje střednědobý hospodářský výhled. Soustředí se na hospodářské podmínky v členských zemích Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN), které sdružuje Brunej, Kambodžu, Indonésii, Laos, Malajsii, Myanmar, Filipíny, Singapur, Thajsko a Vietnam a dále ve dvou velkých ekonomikách v regionu - Číně a Indii. Toto vydání se zaměřuje na význam budování efektivních institucí k podpoře rozvoje. - Pozn., příl. - ISBN: 978-92-64-210868 (brož.)

28482

International Monetary Fund

World economic outlook. April 2016., Too slow for too long**Světový hospodářský výhled. Duben 2016., Příliš pomalu po příliš dlouhou dobu**

Washington : International Monetary Fund, 2016, xvii, 208 s. : tab., grafy, rámečky, vzorce
Hospodářské předpovědi a analýzy problémů hospodářské politiky členských zemí MMF, globální ekonomiky a rozvoje mezinárodních finančních trhů v letech 2016-2017 (z dubna 2016). K posilování globálního růstu a k odhadu vývoje cen komodit. Detailnější analýzy hospodářských vyhlídek a růstu jednotlivých světových regionů. Dále pohled na vývoj reálných úrokových sazeb ve světě a faktorů, které ho ovlivňují, a na vývoj v oblasti úspor. Zpomalení kapitálových toků do rozvíjejících se trhů. Makroekonomické účinky reforem pracovního a produktového trhu ve vyspělých ekonomikách. Statistická příloha shrnuje historická data a odhady pro roky 2016-2017 i střednědobé scénáře na období 2018-2021. - Pozn., příl. - ISBN: 978-1-49839-858-9 (brož.)

Informatika. Počítače

28496

Ivan Pilný

Digitální ekonomika : žít nebo přežít

Brno : BizBooks 2016, 216 s. : il.

Digitální ekonomika je podmínkou dalšího ekonomického růstu. Podle autorova mínění jiná ekonomika než digitální dříve nebo později nebude. Kam posouvá digitální věk naši blízkou budoucnost? Vše se mění - způsoby zaměstnání, konkurenceschopnost, průmysl i zemědělství, chování ve společnosti i společenské klima. Mění se modely vzdělávání. Digitální ekonomika změnila byznys modely, vytvořila e-shopy, ale mění i obory, jako jsou pojišťovnictví a bankovníctví. Přináší i nové výzvy,

např. kybernetické útoky, které mohou nejen paralyzovat ekonomiku, ale ohrozit životy lidí. Vznikají obavy o bezpečnost a zneužívání osobních dat. Čím je svět propojenější, digitalizovanější, tím větší hrozbu může útok přinést. Digitalizace nepřináší jen pozitivní trendy. Lidstvo bude čím dál zaplavenější přívaly informací. A jediné, co může civilizaci zachránit, je schopnost inovovat. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-265-0481-8 (brož.)

28504

Lukáš Jansa et al.

Internetové právo

Brno : Computer Press 2016, 432 s. : il.

Problematika internetového práva v uceleném průvodci. Autoři stručným a jasným způsobem sumarizují právní rámec podnikání na internetu. Jejich publikace provádí možnými úskalími každodenního pobytu na internetu nejen v podnikatelské, ale i osobní rovině. Výklad srozumitelný i neprávnickům doplňuje řada příkladů z praxe. Mimo jiné se věnuje těmto tématům: domény a doménové spory, obsah, zhotovení a hosting webových stránek, odpovědnost za vlastní a cizí obsah, obchodování na Internetu, e-commerce a aukční portály, internetová reklama a problematika spamu, internetové vyhledávače, ochrana autorského díla na internetu, právní dopady využívání sociálních sítí, nebezpečí internetové kriminality a kybernetická bezpečnost. - 1. vyd. - Obálkový podnázev: praktický průvodce. - ISBN: 978-80-251-4664-4 (brož.)

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

28480

Theodore Pelagidis, Michael Mitsopoulos

Who's to blame for Greece? : austerity in charge of saving a broken economy**Kdo nese vinu za Řecko? : úsporná opatření odpovědná za záchranu zničené ekonomiky**

Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2016, xv, 236 s. : tab., grafy

Euro představuje vrcholný úspěch dlouhodobého procesu integrace mezi evropskými státy. Zosobňuje vizi sjednocené a prosperující Evropy: dosažení hlavních politických cílů díky prosazování těsnější hospodářské spolupráce. Avšak krize v roce 2009 konfrontovala EU opět se stálou hrozbou - krátkodobými zájmy členských států. Řecká ekonomika v mnoha směrech symbolizuje nahromaděné ekonomické problémy a odlišné zájmy eurozóny. Po téměř pěti letech od začátku krize je řecká ekonomika opět v centru zájmu, tentokrát díky takzvanému politickému riziku. Kniha se zabývá ekonomickými a politickými výzvami pro Řecko a členské státy EU. - ISBN: 978-1-137-54919-8 (váz.)

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

28518

Michal Kořan ... [et al.]

Česká republika v mezinárodních organizacích : mezi teorií a praxí

Praha : Ústav mezinárodních vztahů 2015, 159 s. : barev. il.

Analýza členství ČR v mezinárodních organizacích. Komplexní zmapování členství a působení ČR v mezinárodních organizacích, identifikace slabin přístupu české státní správy k těmto organizacím, návrh kritérií hodnocení českého členství a doporučení pro budoucí zvýšení efektivity v této oblasti. Práce začíná sondou do teoretického uvažování o pojmu multilateralismus a multilaterální spolupráce, debatou o možných definicích, typologiích a historii mezinárodních organizací. Druhá část se věnuje českému členství a působení v mezinárodních organizacích. Třetí část obsahuje analýzu účelnosti členství a možná doporučení pro budoucnost. - ISBN: 978-80-87558-23-2 (brož.)

Podnik a podnikání

28499

František Kalouda

Finanční analýza a řízení podniku

Plzeň : Čeněk, 2016, 321 s. : il.

Úvodní část výkladu se zabývá systémovými aspekty finanční analýzy a finančního řízení. Následuje popis metod finanční analýzy (průřezové metody, elementární metody, vyšší metody, rizikovitost podnikového portfolia, strategické aspekty finanční analýzy). Další text publikace je strukturován do tří částí, které odpovídají základním funkcím finančního řízení - financování, investování a dividendová politika. Výklad obsahuje i možnost procvičení praktických dovedností. - 2. rozš. vyd. - ISBN: 978-80-7380-591-3 (brož.)

28511

Marie Krbečková, Jindřiška Plesníková

FKSP, sociální fondy, benefity a jiná plnění

Olomouc : ANAG, 2016, 183 s.

Tvorba fondu FKSP, hospodaření s ním a jednotlivé druhy plnění. Sociální fond a jeho jednotlivé druhy plnění. Vybraná plnění z FKSP ve prospěch zaměstnanců prostřednictvím různých forem benefitů. Příspěvky na činnost odborové organizace. Přehled legislativy. Výklad je doplněn o příklady z praxe vycházející z nejčastějších dotazů. - 5. aktualiz. vyd. - Přehled souvisejících právních předpisů. - ISBN: 978-80-7554-017-1 (brož.)

28498

Irena Pilařová

Leadership & management development : role, úlohy a kompetence managerů a lídrů

Praha : Grada 2016, 168 s. : il.

Klíčové role a úlohy pracovníků na manažerských pozicích na všech stupních řízení. Jednotlivé kapitoly obsahují přehled základních teorií řízení, popis klíčových rolí a úloh manažerů a popis specifických manažerských kompetencí - vedení a řízení pracovních týmů a pracovních porad. Výklad je doplněn praktickými příklady. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-247-5721-6 (brož.)

Pojišťovnictví. Sociální péče

28502

Eva Janečková, Hana Čiberová, Petr Mach

Průvodce systémem poskytování sociálních služeb : řešení základních problémů poskytování sociálních služeb, vzory používaných formulářů, náležitosti smlouvy

Olomouc : ANAG 2016, 350 s.

Přehled poskytování sociálních služeb z několika různých pohledů. Příručka je určena nejen poskytovatelům sociálních služeb, ale i uživatelům. Kompletní průvodce systémem sociálních služeb informuje, jaká jsou práva a povinnosti, jakým způsobem mohou být služby poskytovány a který z druhů služeb je pro konkrétní situace nejvhodnější. Obsahuje návod, jak postupovat v případě komunikace s novým zájemcem o poskytování sociální služby, jak s potenciálním klientem jednat, a popisuje situace, kdy jej lze odmítnout. Pro poskytovatele sociálních služeb předkládá publikace návod, jaké náležitosti má smlouva obsahovat a jak vytvořit vnitřní pravidla atd. Zároveň provádí úskalí samotného poskytování sociálních služeb a upozorňuje na nejčastější pochybení. Příručka nabízí také celou řadu vzorů používaných formulářů. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-7554-009-6 (brož.)

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

28503

Daniela Šustrová, Petr Borovička, Jaroslav Holý

Katastr nemovitostí

Praha : Wolters Kluwer 2016, 361 s. : il., mapy

Problematika katastru nemovitostí po rekonstrukci soukromého práva v souvislostech. Publikace nabízí orientaci v oblasti právních vztahů k nemovitostem. Jednotlivé kapitoly popisují: zeměměřické a katastrální orgány, katastr nemovitostí a výpisy z něj, kopie katastrální mapy, pozemky a stavby v katastru nemovitostí, zápisy práv do katastru, změny údajů o vlastnících a jiných oprávněných fyzických osobách, geometrický plán, katastrální mapu, obnovu katastrálního operátu a řízení o námitkách proti obsahu obnoveného katastrálního operátu, chybu v katastrálním operátu a opravné prostředky, protokoly vedené v řízeních, poskytování údajů z katastru nemovitostí a služby dostupné uživatelům internetu. Právní stav publikace je k 1.1.2016. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-024-1 (brož.)

Právo

28484

editors Alexander J. Bělohávek, Naděžda Rozehnalová

Czech (& Central European) yearbook of arbitration. Volume VI (2016), Rights and duties of parties in arbitration

Česká (& střeoevropská) ročenka rozhodčího řízení. Díl VI (2016), Práva a povinnosti stran v rozhodčím řízení

Hague : Lex Lata, 2016, xiii, 323 s.

Ročenka sdružuje odborné články, knižní recenze a zajímavé odkazy zaměřené na mezinárodní právo veřejné, mezinárodní právo soukromé, právo EU, politologii a ústavní právo s nadnárodním přesahem. Tato publikace se zaměřuje na status stran v rozhodčím řízení, jakož i dalších subjektů zapojených do řízení (mimo rozhodců), jako například třetích osob zúčastněných na řízení (vedlejší účastník, amicus curiae). Obsahuje tyto články: Práva a povinnosti stran v souvislosti s dokazováním v rozhodčím řízení na ochranu investic; Právo strany zvolit si rozhodce a jeho omezení: Issue Conflict v mezinárodním rozhodčím řízení; Práva a povinnosti stran v rozhodčím řízení v pojistných sporech; Smluvní podstata vztahu mezi hlavními účastníky rozhodčího řízení; Jak naostřit meč efektivity mezinárodního rozhodčího řízení?; Podmíněná účinnost rozhodčí smlouvy; Med-Arb: aktuální trendy a vyhlídky do budoucna; Právní rámec a implementace otázek týkajících se práv a povinností stran v průběhu rozhodčího řízení: případová studie z pohledu Albánie; Třetí strany mezi rozhodčí smlouvou a revizí rozhodčích nálezů. - Pozn. - ISBN: 978-90-824603-2-2 (váz.)

28483

editors Alexander J. Bělohávek, Naděžda Rozehnalová

Czech yearbook of international law. Volume VII (2016), International dispute resolution

Česká ročenka mezinárodního práva. Díl VII (2016), Rozhodování mezinárodních sporů

Hague : Lex Lata, 2016, xv, 347 s.

Ročenka sdružuje odborné články, knižní recenze a zajímavé odkazy zaměřené na mezinárodní právo veřejné, mezinárodní právo soukromé, právo EU, politologii a ústavní právo s nadnárodním přesahem. Záměrem této publikace je zejména identifikovat a analyzovat specifika řízení o mezinárodních sporech, jakož i trendy při řešení konfliktních situací. Obsahuje tyto články: Distanční a alternativní způsoby řešení sporů: elektronická mediace a elektronická arbitráž; Rozměr ochrany lidských práv pro investory v rozhodčím řízení na základě mezinárodních investičních smluv; Účinky zahájení insolvenčního řízení na probíhající soudní a jiná řízení dle článku 15 nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. května 2000 o úpadkovém řízení a dle článku 18 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848; Právo mezinárodní veřejné služby: nastal již čas na harmonizaci?; Významné aspekty ovlivňující průběh mezinárodního rozhodčího řízení; Práva a povinnosti stran v rozhodčích řízeních u stálých rozhodčích soudů: smluvní základ rozhodčího řízení (se zvláštním zaměřením na Bělorusko); Mezinárodní spolupráce při správě daní v České republice; Koncepce, právní charakter a právo

použitelné pro uznání a výkon cizích rozsudků; Doktrína spravedlivého procesu v rozhodování Evropského soudu pro lidská práva; Malé a střední podniky v oblasti technologií a mezinárodní rozhodčí řízení - za nižší náklady a vyšší efektivnost?; Změna ve vymezení otázky COMI související s revizí nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 o úpadkovém řízení; Důležitost fóra arbitrážního řízení v evropském kontextu; Uznávání přeshraničních insolvenčních řízení a úpadků; Alternativní způsoby řešení sporů v post-socialistických zemích: vhodná institucionální struktura a předpoklady pro úspěch rozhodčího řízení v tržní ekonomice; Ruská federace a spory z mezinárodních investic. - Pozn. - ISBN: 978-90-824603-1-5 (váz.)

28513

Pavel Herman, Vlastimil Fidler a kolektiv

Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek

Plzeň : Čeněk 2016, 589 s.

Komentované znění zák. č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, s účinností od 1.10.2016. Úvodní část vymezuje pravidla, která platí pro všechny veřejné zakázky. V následujících částech zákon upravuje obecná pravidla pro všechna zadávací řízení, stanovuje pravidla pro podlimitní režim, reguluje režim nadlimitní, upravuje zvláštní postupy (rámcové dohody, dynamický nákupní systém, soutěž o návrh, zjednodušený systém), agreguje postupy z předchozích předpisů. Dále upravuje společná ustanovení a informační systém veřejných zakázek a s tím i související seznam kvalifikovaných a certifikovaných dodavatelů a dozorovou část zákona. Výklad obsahuje i odkazy na související ustanovení. - ISBN: 978-80-7380-595-1 (váz.)

28497

sestavil Jiří Doležilek

Přehled judikatury ve věcech ochrany osobnosti

Praha : Wolters Kluwer 2016, 326 s.

Přehled nejvýznamnějších rozhodnutí obsahuje zejména obsah práva na ochranu osobnosti, podmínky pro jeho uplatnění, předpoklady ochrany, subjekty práv a povinností při ochraně osobnosti, právní prostředky ochrany osobnosti, ochranu osobnosti při uplatňování lustračního zákona, při výkonu svobody projevu, právo na život a soukromí a právo na odpověď podle tiskového zákona. Právní stav citované judikatury je ke dni 31.10.2015 a reflektuje i ustanovení nového občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). - 3. aktualiz. a rozšíř. vyd. - ISBN: 978-80-7552-074-6 (brož.)

28477

Milan Kindl

Zajištění a utvrzení dluhů

V Praze : C.H. Beck 2016, xv, 510 s.

Obecné a společné otázky zajištění dluhu a jeho utvrzení. Následuje právní výklad jednotlivých druhů zajištění dluhu (zadržovací právo, zástavní právo, ručení, finanční záruka, zajišťovací převod práva, dohoda o srážkách ze mzdy) a utvrzení dluhu (smluvní pokuta, uznání dluhu). Současně je podán výklad i ve vztahu k insolvenčnímu zákonu, zákonu o finančním zajištění, zákonu o veřejných dražbách a jsou popsány i širší ekonomické souvislosti zřízení, udržování a výkonu jednotlivých zajišťovacích instrumentů. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7400-291-5 (brož.)

28506

Michal Bartoň ... [et al.]

Základní práva

Praha : Leges 2016, 608 s.

Komplexní zpracování problematiky základních, resp. lidských práv. Po uvedení do teorie základních práv se v dalších částech práce strukturovaně věnuje jednotlivým základním právům. Počínaje obecným zákazem diskriminace a právem národnostních menšin, přes jednotlivá osobní (osobní svoboda a bezpečnost, ochrana soukromí, vlastnictví, svoboda myšlení, svoboda pohybu), politická (svoboda projevu, právo shromažďovací a sdružovací, petiční a právo na odpor), hospodářská, sociální a kulturní práva, až po právo na právní ochranu (spravedlivý proces, soudy a soudci). - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7502-128-1 (brož.)

Účetnictví

28494

Aswath Damodaran

Damodaran on valuation : security analysis for investment and corporate finance**Damodaran o oceňování : analýza cenných papírů pro investice a podnikové finance**

Hoboken : Wiley & Sons, c2006, x, 685 s. : il.

Knihla pohlíží na oceňování z pohledu interního podnikového stratéga i externího správce portfolia. Věnuje se problémům, které se vztahují k modelům a technikám hodnocení obchodu a především vysvětluje jejich aplikaci v obchodních operacích i akvizicích. Kniha zkoumá všechny aspekty oceňování od cash flows a diskontních sazeb k principům multiples. Kniha se navíc věnuje často nedořešeným situacím při oceňování - hodnotě kontroly a spolupráce, soustředí se na to, jak nejlépe zacházet s hotovostí, neprovozními aktivy a zaměstnaneckými akciovými opcemi při oceňování podniku a důsledky nelikvidity, dále se zabývá exekucí a nedostatečnou transparentností majetkové hodnoty. - 2nd ed. - ISBN: 978-0-471-75121-2 (váz.)

Veřejné finance. Rozpočet

28491 *Pouze prezenčně*

Ministerstvo financí ; předkladatel Bohuslav Sobotka, předseda vlády

Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2015 : pro jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Praha : Ministerstvo financí ČR, [2016], 9 sv.

Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2014 obsahuje 9 částí. Část A: Návrh usnesení Poslanecké sněmovny k návrhu státního závěrečného účtu ČR za rok 2015. Část B: Ekonomický vývoj a veřejné rozpočty. Část C: Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu. Část D: Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk. Část E: Zpráva o řízení státního dluhu. Část F: Zpráva o hospodaření dalších složek veřejných rozpočtů a o fondech organizačních složek státu. Část G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu ČR. Část H: Výsledky rozpočtového hospodaření kapitol. Část I: Informace o postupu privatizace a o stavu a použití prostředků vedených na zvláštních účtech (dle zák. č. 178/2005 Sb.). - Materiál je předkládán podle § 30 odst. 5 a 6 zákona č. 218/2000 Sb. - (brož.)

28490

Ivana Schneiderová

Rozpočtová skladba v roce 2016

[Praha] : Acha obec účtuje, 2016, 251 s.

Novela rozpočtové skladby č. 56/2016 s účinností od 15.2.2016 - vyznačené změny. Úplné znění vyhlášky MF č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů, s komentářem. Přehled dalších předpisů a doplňujících materiálů dostupných v elektronické podobě. - ISBN: 978-80-905420-3-7 (brož.)

28500

Petr Buchta

Veřejné finance

Praha : Univerzita Jana Amose Komenského Praha 2016, 156 s. : il.

Úvod do veřejných financí (veřejné finance, veřejné statky, veřejná volba). Rozpočtová soustava, veřejné příjmy a výdaje, fiskální nerovnováha a politika. Fiskální federalismus, rozpočtová soustava v ČR, současné trendy ve veřejných financích. Každá kapitola učebnice obsahuje v úvodu klíčová slova a studijní cíle, v závěru pak shrnutí látky a kontrolní otázky. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7452-116-4 (brož.)

Ostatní

28509

Edvard Beneš ... [et al.]

Edvard Beneš : 80 let od volby prezidentem

Praha : Institut Václava Klause 2016, 214 s. : il., portréty

Připomenutí osmdesáti let od inaugurace Edvarda Beneše prezidentem první Československé republiky. V první části sborníku jsou uveřejněny příspěvky přednesené na semináři „Edvard Beneš – 80 let od volby prezidentem“ z prosince 2015: Volební souboj (R. Kvaček); Benešovo prezidentství v londýnském exilu (J. Kuklík); K pojetí historické odpovědnosti u E. Beneše (J. Hroch); Edvard Beneš a dnešek (J. Weigl); Odkaz E. Beneše po únoru 1948 (P. Carbol). Druhá část sborníku přináší doplňkové texty, např.: Edvard Beneš jako velký státník (V. Klaus); Benešovo prezidentství: pokus o bilanci (J. Dejmek); Filosofie dějin E. Beneše (J. Zumr); Bezpečnost a ekonomika ve středoevropských koncepcích E. Beneše (D. Jančík) aj. V třetí části jsou zařazeny výňatky z díla E. Beneše. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7542-013-8 (brož.)

28507

Bernard Lewis ; [přeložil Ladislav Dlabal]

Kde se stala chyba? : vliv Západu na Střední východ a jeho následná odpověď

Praha : Volvox Globator 2016, 214 s. : il., faksimile

Historie islámského Středního východu, který se po několik staletí nacházel v popředí světové civilizace a představoval významnou vojenskou a hospodářskou mocnost tehdejšího světa. Křesťanská Evropa byla považována za území temnoty, ovládané barbary a nevěřícími. Došlo však ke změně, dříve přezíraný Západ začal dosahovat vítězství, nejprve vojenská, později v oblasti obchodu a poté i téměř v každé oblasti veřejného a soukromého života. Lewis zkoumá reakci islámského světa na tyto procesy v posledních třech staletích a snaží se porozumět tomu, proč najednou k takové změně došlo a proč byl Střední východ předstížen, zcela zastíněn a nakonec i stále více ovládan opovrhovaným Západem. - Vyd. 2. - ISBN: 978-80-7511-228-6 (váz.)

28505

Tomáš Langer

Moderní lektor : průvodce úspěšného vzdělavatele dospělých

Praha : Grada 2016, 217 s. : il.

Základy didaktického procesu, terminologie a metodika vzdělávání dospělých v částech: Lektor a jeho role vzdělávání dospělých; Příprava lektora na výuku; Postup výuky; Formy a metody vzdělávání dospělých. Příručka zahrnuje celý komplex základů lektorské činnosti a je určena i zájemcům o složení zkoušky z profesní kvalifikace "Lektor dalšího vzdělávání". Výklad je doplněn řadou tipů, obrázků, otázek a úkolů. - ISBN: 978-80-271-0093-4 (brož.)

28478

Gerald Power, Jaroslav Weinfurter

Thatcherismus v českých zemích: vývoj a recepce

Praha : Libri 2015, 163 s.

Monografie se zabývá osobností bývalé britské premiérky Margaret Thatcherové, její společenskou a hospodářskou politikou a především tím, jak byla vnímána v českých zemích v komunistickém Československu v 80. letech a následně v polistopadovém období. Autoři věnují pozornost zlomovým momentům její vlády a jejího života (válka o Falklandy 1982, spor se stávkujícími horníky 1984–85, její historická návštěva v Moskvě 1987). Následně rozebírají thatcherismus v 90. letech v Česku, kdy obraz premiérky prošel zásadními proměnami. Připomenuty jsou česko-britské diplomatické návštěvy v letech 1990 a 1999 a hodnocení premiérčiny kariéry po její smrti v roce 2003. Tyto události jsou představeny prostřednictvím ohlasů v tehdejší tisku a dalších médiích. Autoři zároveň mapují vývoj české pravice a jejích konzervativních postojů a přibližují základní aspekty českého thatcherismu. - Vyd. 1. - Vydáno v rámci koedičního projektu nakladatelství Libri a Metropolitan University Prague Press. - ISBN: 978-80-7277-544-6 (brož.)

Odbor Rozvoj ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>